

Mesto Pezinok
Radničné námestie 7
SK-902 14 Pezinok

Vydavateľ

PEZINČAN

29. máj 2020

5/2020

53. ročník

Vyberáme pre vás

SAMOSPRÁVA

**Mesto sa pripravuje
na ekonomické dopady...**

strana 3

KULTÚRA

**Monika Luknárová: Chcem,
aby kultúrne centrum ...**

strana 5

KORONAVÍRUS

**Situácia v DSS
je stabilizovaná**

strana 6

SPEKTRUM

**Pezinok opravuje
organový skvost**

strana 11

ŠPORT

**Anketa Športovec roka
mesta Pezinok 2019**

strana 12

Do mesta sa vracia život

#projekty

V ZŠ Na bielenisku sa realizujú dva projekty súčasne

❑ **Priestory ZŠ Na bielenisku zaplnili pracovníci stavebných firiem, ktorí realizujú projekt prístavby modulového pavilónu so šiestimi novými triedami a projekt zameraný na zlepšenie jazykovej učebne.**

Prístavba modulového pavilónu

ZŠ Na bielenisku bude už čoskoro bohatšia o šesť nových tried. Začiatkom mája sa začali práce na realizácii dvojpodlažnej modulovej prístavby, ktorá bude nadväzovať na existujúce priestory školy. Ide o montovanú stavbu, pri ktorej sa vopred vyhotovene

moduly na mieste stavby zmontujú do uceleného konštrukčného celku, pričom nosnú konštrukciu tvoria oceľové profily. Súčasťou projektu je aj dažďová kanalizácia a úprava pripojovacieho plynovodu. Cena diela je 359 301 € bez DPH. Zhotoviteľom je spoločnosť

Pokračovanie na strane 2

❑ **Po mesiacoch prísnych nariadení prišla aj do nášho mesta úľava v podobe postupného otvárania ekonomiky a uvoľňovania protiepidemiologických opatrení. V Pezinku sa tomu tešíme o to viac, že pred 1,5 mesiacom bola v župnom Domove sociálnych služieb a zariadení pre seniorov na Hrncárskej ulici v Pezinku potvrdená epidémia koronavírusu.**

A práve v kritických či tragických situáciách sme svedkami spojenia síl ľudí, firiem a inštitúcií dohromady tak, aby nezištne pomohli. Nebolo to inak ani u nás v Pezinku. Župe aj mestu pomáhali zvládnuť nákladu koronavírusu verejný sektor, zdravotníci, súkromné firmy, neziskový sektor i jednotlivci.

Mesto Pezinok sa chce preto aj touto cestou poďakovať nižšie uvedeným subjektom a jednotlivcom, ako aj všetkým ostatným firmám a jednotlivcom, ktorí chceli zostať v anonymite, resp. pomáhali nezávisle od mesta. Ich pomoc

najčastejšie smerovala do mestského a župného zariadenia pre seniorov na území nášho mesta (ZOS+DSS), do mestskej nocľahárne pre ľudí bez domova, do Glejovky, kde žije naša rómska komunita, ale aj našej mestskej polícii, zamestnancom referátu sociálnej starostlivosti mestského úradu či Dobrovoľnému hasičskému zboru v Pezinku.

Anonymný darca – tablety na komunikáciu do ZOS,

Armáda spásy – dlhoročná terénna spolupráca, dezinfekcia, potravinové balíčky,

B. Kapraňová, A. Noga, A. Kurtňanská, p. Chalupová, p. Majová – rúška pre ľudí bez domova

D. Kováčová, A. Frič, M. Wagingerová – transparent pred DSS,

E. Goliášová + žiaci ZŠ Na bielenisku – pravidelné zbierky potravín pre ľudí bez domova,

E. Žárska – rúška,

EY Slovensko a M. Biža – polomas-ky,

Green Foundation – dezinfekcia, rúška, overaly,

HAKA – okuliare, rúška,

I. Hianik – TV prijímač,

J. Chalány a M. Šebeňa – rúška,

KEMA SK, s. r. o. a M. Maderič – mobilný odberný box na testy COVID 19,

Pokračovanie na strane 7

..... **Rýchla správa**

#otvorenie úradu

**Mestský úrad
Pezinok**

Mesto Pezinok postupne otvára mestský úrad pre verejnosť. Od pondelka 25. mája sú pracoviská klient-ského centra – kancelária prvého kontaktu, podateľňa, pokladňa, matrika, evidencia obyvateľstva a ove-rovanie – otvorené v rozšírených úradných hodinách.

Viac na strane 6.

Rozšírenie Panského chodníka sa stáva realitou

❖ V pondelok 4. mája došlo k dočasnej úplnej uzávere časti miestnej komunikácie Panský chodník, a to v úseku od križovatky s ulicou Laca Novomeského po križovatku s ulicou Dona Sandtnera. Dôvodom je rozširovanie zostávajúcej časti Panského chodníka na dva plnohodnotné jazdné pruhy.

Po začatí investičnej a individuálnej bytovej výstavby za sídliskom Sever výrazne stúpila intenzita dopravy v tejto lokalite. Pôvodná cesta Panský chodník prestala svojou šírkou spĺňať parametre pre bezpečnú obojsmernú premávku, keďže nebezpečné kolízie pri vyhýbaní sa vozidiel boli na tejto ceste pravidelnosťou. Rozšírenie uvedenej cestnej komunikácie sa preto stalo nevyhnutnosťou.

Pôvodný plán rozširovania Panského chodníka

Mesto Pezinok má na rozšírenie Panského chodníka vydané právoplatné stavebné povolenie ešte z roku 2011, ktoré bolo rozdelené na štyri etapy.

Horná časť Panského chodníka od Križnej ulice po križovatku s ulicou Dona Sandtnera (etapy III. a IV. v projektovej dokumentácii) bola rozšírená v rokoch 2012 až 2014. Rozšírenie uskutočnil investor realizujúci investičné stavebné aktivity v tejto lokalite. Mesto zo svojho rozpočtu vybudovalo v roku 2014 popri tejto ceste chodník pre peších, inštalovalo verejné osvetlenie a vysadilo nové stromy.

Zostávajúca spodná časť Panského chodníka bola taktiež rozdelená na dve etapy. Etapu II., vedúcu od križovatky s ulicou Dona Sandtnera po začiatok sídliska Sever, sa zaviazal podľa platnej zmluvy s mestom rozšíriť ďalší stavebný

ný investor (spoločnosť RBG Slovakia, s. r. o., ktorá v tejto lokalite stavia obytnú zónu Sever III. – Rozália), keďže ide o úsek pozdĺž jeho investície. Posledný úsek Panského chodníka pozdĺž ulice Laca Novomeského (etapa I.) malo na svoje náklady rozšíriť samotné mesto.

Zmeny vyrokované mestom proti pôvodnej dohode

28. apríla po približne polročných rokovaniach podpísalo mesto Pezinok so stavebným investorom Obytné zóny Sever III. – Rozália, spoločnosťou RBG Slovakia, s. r. o., dodatok k zmluve. Podľa tohto dodatku rozšíri stavebník obe zostávajúce časti Panského chodníka, čiže etapu II. aj etapu I, ktorú malo pôvodne dobudovať mesto.

Celková doba rozširovania spodnej časti Panského chodníka má trvať 60 dní. Po novom rozšírenom úseku tejto cesty bude možné opätovne prechádzať

od konca júna 2020. K dohode došlo po racionalizácii celého projektu, vďaka čomu mesto ušetrilo finančné prostriedky, ktoré sa využijú aj na rozširovanie Panského chodníka podľa etapy I. Najdôležitejšie vyrokované zmeny oproti pôvodnému projektu uvádzame v nasledujúcom prehľade:

Prehodnotila sa stavebná konštrukcia komunikácie, čím došlo k zníženiu ceny etapy II. – za ušetrené finančné prostriedky tak bude možné rozšíriť aj úsek podľa etapy I. (Konštrukcia spodnej časti Panského chodníka bude pritom rovnakej kvality, ako je konštrukcia už rozšírenej hornej časti tejto cesty.)

V úseku pozdĺž ulice Laca Novomeského (etapa I.) sa upustilo od stavby chodníka popri ceste – tým sa tu ponechá časť zelene a vybuduje sa rigol na zadržiavanie a odvádzanie vody.

V úseku pozdĺž ulice Laca Novomeského (etapa I.) sa budú rúbať iba tie stromy, ktoré stoja priamo v ploche rozširovania cesty (tzn. nebudú sa rúbať všetky stromy, na ktoré má mesto právoplatné výrubové povolenie) – ak by sa tu budoval chodník vedúci tesne popri ceste, museli by sa vyrúbať všetky stromy v tejto aleji. (Odstránené stromy mesto nahradí novou výsadbou buď priamo v tejto lokalite, resp. na ďalších pozemkoch vo vlastníctve mesta.)

Čas potrebný na rozšírenie Panského chodníka podľa etapy II. a I. sa skráti na polovicu – v pôvodnej zmluve mal stavebník iba na rozšírenie etapy II. až 120 dní, podľa súčasného dodatku sa zaviazal rozšíriť celú zvyšnú časť Panského chodníka (etapy II. aj I.) za 60 dní.

Táto časť cesty bude kvôli rozširovaniu pre obyvateľov uzavretá iba raz – keďže spojenie oboch etáp sústredilo stavebné práce do jedného stavebného termínu.

Rozšírenie Panského chodníka sa bude realizovať počas zníženej intenzity dopravy – v súvislosti s aktuálnou epidemiologickou situáciou mnoho ľudí pracuje z domu a pre zavreté školy a škôlky nevozí ráno či poobede ani svoje deti.

Ukončenie prác na rozšírení cesty Panský chodník v úseku od križovatky s ulicou Laca Novomeského po križovatku s ulicou Dona Sandtnera sa predpokladá v priebehu mesiaca jún. Odovzdaniu do prevádzky predchádza kolaudačné rozhodnutie Stavebného úradu.

-el/-tv-

OSPRAVEDLNENIE

V aprílovom čísle Pezinčana sme uverejnili článok s názvom *Mesto sa pustilo do boja proti vizuálnemu smogu*. Text bol doplnený ilustračnou fotografiou z lokálneho prostredia, v ktorej popredí bol zachytený reklamný nosič JŠ Servis, s. r. o. Spoločnosť má uvedený reklamný nosič na Bratislavskej ulici mestom povolený a platí zaň riadny nájom. **Nejde o nelegálnu reklamu, preto sa redakcia spoločnosti JŠ Servis, s. r. o., ospravedlňuje.** Úmyslom fotografie nebolo poukázať na konkrétne firmy, ale len ilustračne prezentovať reklamu v intraviláne mesta.

Zverejnenie prevodov a nájmov

V zmysle § 9a ods. 2, ods. 5, ods. 9 zákona č. 138/1991 Zb. zverejňuje mesto Pezinok zoznam prevodov a nájmov, ktoré na svojom rokovaní dňa 25.6.2020 prerokuje mestské zastupiteľstvo:

Prevody: Novovytvorený pozemok k. ú. Pezinok, lokalita: Ul. Gen. Pekníka, a to novovytvorená parcela KN reg. „C“ č. 2027/87 vo výmere 2 m².

Lehota na podávanie cenových ponúk: 13.6.2020. Bližšie informácie nájdete na: www.pezinok.sk (úradná tabuľa), respektíve na úradnej tabuli pred budovou Mestského úradu v Pezinku.

Právne oddelenie MsÚ

Finančná zbierka pre ľudí v núdzi

V súvislosti s náročnou situáciou, v ktorej sa naša spoločnosť nachádza, pripravila nezisková organizácia Úsmev ako dar v spolupráci s pracovníkmi referátu sociálnej starostlivosti MsÚ Pezinok finančnú zbierku pre ľudí v núdzi.

Pomôcť sociálne znevýhodneným Pezinčanom môžete poukázaním finančného príspevku na transparentný účet organizácie Úsmev ako dar: **SK 93 3100 0000 0040 4002 9105 VS: 2222** (poznámka: „ľudia v núdzi“).

Vybierané financie budú použité na nákup potravín, liekov, hygienických potrieb, na preplatenie lekárskeho vyšetrenia a na príspevok na bývanie. Ďakujeme.

Referát sociálnej starostlivosti
MsÚ Pezinok

Koronavírus zmenil spôsob doručenia daňových rozhodnutí

❖ Mesto Pezinok začalo 15. mája doručovať rozhodnutia k miestnym daniam a miestnemu poplatku za komunálne odpady na rok 2020. Vzhľadom na pandémiu koronavírusu sa mení spôsob doručovania.

V minulosti boli daňové rozhodnutia mesta doručované prostredníctvom mestských doručovateľov priamo do vlastných rúk. Z dôvodu zníženia rizika prenosu nákazy ochorenia COVID-19 zvolilo mesto bezpečnejší spôsob doručenia. Referát miestnych daní bude zásielky doručovať prostredníctvom mestských doručovateľov po jednotlivých uliciach v priebehu mesiaca máj a jún 2020. Na základe príkazu primátora č. 6/2020 budú rozhodnutia za daň z nehnuteľností a rozhodnutia za poplatok za komunálny odpad na rok 2020 prioritne doručované v zalepenej obálke formátu B 6 – „Doporučené do vlastných rúk“ do poštových schránok obyvateľov, aby sa zamedzilo priamemu kontaktu medzi občanom a mestským doručovateľom.

Obyvateľom, ktorým daňové rozhodnutie nebude vedieť doručiť mestský doručovateľ (napr. chýba meno na poštovej schránke, resp. chýba poštová schránka), doručí toto rozhodnutie samotné mesto prostredníctvom Slovenskej pošty.

Možnosti úhrady daňových rozhodnutí

Mesto aj touto cestou žiada obyvateľov, aby na úhradu daňových rozhodnutí využívali **najmä bezhotovostný bankový prevod na účet mesta** na nižšie uvedené bankové účty s použitím špe-

cifického a variabilného symbolu uvedených priamo v rozhodnutí:

Daň z nehnuteľností

Prima banka:
SK02 5600 0000 0066 0200 6001

Komunálny odpad – Právnické osoby

VÚB banka:
SK43 0200 0000 0030 9466 8258

Komunálny odpad – Fyzické osoby a chatári

Tatra banka:
SK78 1100 0000 0026 4171 0001

Na uloženie bezhotovostnej úhrady obsahuje každé daňové rozhodnutie aj tzv. QR kód, ktorý si vie občan využívať služby internetového alebo mobilného bankovníctva jednoducho načítať a po kontrole túto platbu aj uhradiť.

Mesto zároveň prosí občanov, aby s bezhotovostným prevodom pomohli aj svojim blízkym seniorom, ktorí nedisponujú bankovým účtom, a ochránili tak ich zdravie. Úhradu miestnych daní a poplatkov v hotovosti môžu občania, ktorým nemá kto pomôcť s bezhotovostnou úhradou, zrealizovať priamo v pokladni mestského úradu.

Mesto Pezinok vzhľadom na mimoriadnu situáciu upravilo v prospech obyvateľov lehoty splatnosti, a to: **prvá lehota splatnosti** – do 15 dní odo

dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia (to znamená, že vrátane odvolacej lehoty má občan celkovo 45 dní na zaplatenie príslušnej dane či poplatku), **druhá lehota splatnosti** – konečný termín je 31. október 2020 (na základe žiadosti občana je však možné vystaviť individuálny splátkový kalendár).

Kontakty na referát miestnych daní

Bližšie informácie k vydaným daňovým rozhodnutiam či úhradám poskytnú zamestnanci referátu miestnych daní telefonicky alebo prostredníctvom e-mailu počas štandardných úradných hodín Mestského úradu v Pezinku:

Daň z nehnuteľností, daň za psa:

Ing. Barbora Žemličková, 033/6901 608, barbora.zemlickova@msupezinok.sk
Silvia Vitálošová, 033/6901 612, silvia.vitalosova@msupezinok.sk

Daň z nehnuteľností právnických osôb, daň za predajné automaty, daň za nevýherné hracie prístroje, poplatok za rozvoj:

Ing. Linda Balejčíková, 033/6901 607, linda.balejikova@msupezinok.sk

Poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady:

Vierka Noskovičová, 033/6901 601, viera.noskovicova@msupezinok.sk
Michaela Šuteriková, 033/6901 602, michaela.suterikova@msupezinok.sk

Referát miestnych daní MsÚ Pezinok

V ZŠ Na bielenisku sa realizujú dva projekty súčasne

Pokračovanie zo strany 1

BATEA-STAV, s. r. o., Pezinok, ktorá prevzala stavenisko 15. mája. Práce na prístavbe pavilónu by mali trvať šesť mesiacov.

Zlepšenie technického vybavenia jazykovej učebne

Stavebný ruch nastal aj v pôvodnej budove školy, kde sa začali práce na zlepšení vybavenia jazykovej učebne. Projekt, ktorý zahŕňa udržiavacie práce a vybavenie učebne didaktickou technikou, sa realizuje vďaka podpore z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Integrovaný regionálny operačný program.

Udržiavacie práce predstavujú nevyhnutné stavebnotechnické úpravy súvisiace s vytvorením priestorov pre potreby jazykovej učebne (elektroinštalácie,

omietky, podlahy, izolácie, bezpečnostné prvky, sanita a pod.). Práce vykonáva spoločnosť SmartEU, s. r. o. Cena diela je 12 851,10 € bez DPH.

Následné vybavenie jazykovej učebne didaktickou technikou – interaktívny projektor, pero, projekčná tabuľa vrátane adaptéra pre bezdrôtový prenos obrazu a montážnej sady, 16 klientských staníc a monitor, klávesnica, myš, digitálne jazykové laboratórium (elektronická jednotka na prenos a konverziu signálu, zariadenie na prenos zvuku, slúchadlá, komunikačné zariadenie), stoly a stoličky pre učiteľa i žiakov, výpočtová technika pre učiteľa, softvér k interaktívnemu projektoru a k digitálnemu jazykovému laboratóriu – zabezpečuje spoločnosť MIVASOFT, spol. s r. o., v hodnote 8 993,20 € bez DPH.

-nb/-tv-

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky fond
regionálneho rozvoja

Integrovaný regionálny
operačný program
2014 - 2020

MINISTERSTVO
PÔDOHOSPODÁRSTVA
A ROZVOJA VIEDKY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mesto sa pripravuje na ekonomické dopady pandémie

❑ **Ochorenie COVID-19 a opatrenia prijaté na zamedzenie jeho šírenia pri-niesli mimoriadne situácie, ktoré ovplyvnili chod mesta. Po zabezpečení ochrany zdravia a života obyvateľov je potrebné vyrovnať sa s ekonomickým dopadom pandémie.**

V rámci následkov pandémie na ekonomickú situáciu sa musí mesto vyrovnať s výpadkom príjmov vo viacerých oblastiach a s nárastom výdavkov v súvislosti so zabezpečovaním ochrany zdravia a života obyvateľov. Na zmiernenie ekonomickej krízy spracovalo mesto analýzu možných dopadov a pripravilo sériu návrhov opatrení, ktoré boli predložené mestskému zastupiteľstvu.

Výpadok príjmov

Keďže samosprávy sú závislé od štátu, negatívny dopad na ekonomiku štátu má výrazný vplyv aj na financovanie samospráv. Výnos dane z príjmov, tzv. podielová daň, sa na celkovom príjme rozpočtu mesta Pezínok podieľa vo výške **77 %**. „Vzhľadom na pretrvávajúcu neistotu ohľadne ďalšieho vývoja je v rámci revízie rozpočtu mesta Pezínok vhodné uvažovať o výpadku príjmov z podielových daní

na úrovni 10 %, čo predstavuje 962,5 tis. €,” uviedla prednostka mestského úradu Ing. Jana Lehocá.

Okrem toho musí mesto rátať aj s výpadkom ďalších bežných príjmov (nájom budov priestorov a objektov, príjmy z odvodov z hazardných hier a iných podobných hier, daň z ubytovania, dane za užívanie verejného priestranstva, miestny poplatok za rozvoj, administratívne poplatky) a rovnako i s výpadkom v kapitálových príjmoch. „So započítaním výpadkov v miestnych daniach a kapitálových výdavkoch by celkový výpadok príjmov mesta Pezínok mohol dosiahnuť úroveň **1,866 mil. €**,” doplnila J. Lehocá.

Nárast výdavkov

„Výdavky vynaložené v boji proti ochoreniu COVID-19 sa ku dňu 24. 4. 2020 vyšplhali na 25 446,67 €,” uviedla prednostka k výške verejných prostriedkov pou-

žitých predovšetkým na obstaranie ochranných a dezinfekčných prostriedkov, testovanie 70 zamestnancov (zariadenie opatrovateľskej služby, nocľaháreň, mestská polícia, oddelenie školstva a sociálnej starostlivosti, kuchyňa ZŠ Na bielenisku, Mestský podnik služieb – rozvoz stravy), obstaranie 3 notebookov na výkon home office, prenájom odborného boxu, zriadenie a prevádzka mobilného odborného miesta v exteriéri ZŠ Fándlyho. Pri doterajšom vývoji vírusového ochorenia Covid-19 a očakávaného vyvrcholenia v mesiaci september 2020 je nevyhnutné počítať s ďalším nárastom výdavkov na ochranu života a zdravia obyvateľov a zamestnancov. Z uvedených dôvodov môžeme predpokladať potrebu obstarávania ochranných a dezinfekčných prostriedkov v ďalších dvoch 3-mesačných cykloch, čo predstavuje výdavky vo výške cca 50 000 €,“ dodala prednostka.

Doterajšie opatrenia prijaté mestom

Mesto vyhlásilo **dočasný pardon za neuhradenie platieb nájomného**

v priestoroch vo vlastníctve mesta. Omeškanie – neuhradenie platby nájomného zo strany nájomcu nebude mesto považovať:

- za omeškanie v zmysle platnej nájomnej zmluvy a nájomcovi nebude účtovať žiadne sankcie,
- za dôvod na vypovedanie nájomnej zmluvy zo strany mesta.

Opatrenie sa týka platieb nájomného v priestoroch vo vlastníctve mesta. Ide o nájomcov, ktorí majú s mestom uzavreté nájomné zmluvy a ktorí z titulu nariadenia vlády SR museli svoje prevádzky uzatvoriť. Niektorí nájomcovia žiadajú úľavu z nájomného, iní odpustenie nájomného alebo len pozastavenie platieb do ukončenia reštrikčných opatrení. Mesto zároveň umožní podnikateľom požiadať o **splátkový kalendár** s nastavením splátok do konca roka 2020. S ďalšími krokmi smerom k nájomcom a podnikateľom mesto čaká na opatrenia štátu, ktorý marcové nariadenie o zatvorení prevádzok vydal. Dôvodom je zabrániť duplicite úľav.

Vzhľadom na mimoriadnu situáciu, ktorá sa priebežne vyvíja, budú v prospech obyvateľov **upravené lehoty splatnosti**. Právnickým osobám bola ponechaná doba splatnosti 1. splátky – do 45 dní od prevzatia rozhodnutia a 2. splátka do 30. 9. 2020. Na základe žiadosti je možné vystavenie individuálneho splátkového kalendára. V prípade fyzických osôb zostanú 2 splátky s dobou splatnosti 1. splátky – do 45 dní od prevzatia rozhodnutia, splatnosť 2. splátky sa posúva do 31. 10. 2020. Na základe žiadosti je možné vystavenie individuálneho splátkového kalendára.

Mesto pripravilo podklady pre mestské zastupiteľstvo (zasadnutie MsZ dňa 14. 5.), ktoré vychádzali z analýzy možných dopadov ekonomickej krízy v dôsledku pandémie na rozpočet mesta. Zároveň pripravilo návrh ďalších opatrení na zmiernenie ekonomických dopadov. Ich cieľom je šetrenie financií z rozpočtu mesta v časti bežných výdavkov a v časti kapitálových výdavkov vo výške 10 %.

-nb-

Poslanci mestského zastupiteľstva hľadali východiská z ekonomickej krízy

❑ **Analýza možných dopadov ekonomickej krízy v dôsledku pandémie koronavírusu na rozpočet mesta Pezínok a návrh opatrení na zmiernenie dopadov ekonomickej krízy bol otvárajúci bod v poradí IV. riadneho zasadnutia Mestského zastupiteľstva v Pezínku. Zasadnutie sa konalo 14. mája 2020 od 8.30 h a pokračovalo 18. mája 2020 po 17. hodine. Z dôvodu nevyhnutných hygienických opatrení proti šíreniu vírusu sa poslanci výnimočne zišli v Spoločenskej sále Domu kultúry.**

Téma pandémie bola venovaná aj úvodná časť zasadania, v ktorej primátor mesta Pezínok Igor Hianik poslancov informoval o prijatých opatreniach aj o aktuálnom vývoji situácie.

„V súčasnosti je situácia stabilizovaná,” uviedol primátor Igor Hianik. Predmetom pozornosti ostáva Domov sociálnych služieb (DSS) v Pezínku. V súčinnosti s odborníkmi sa pripravoval výstup na rokovanie vlády SR a na rokovanie Ústredného krízového štábu SR vo vzťahu k tomuto zariadeniu. Zásadnou témou bola otázka karantény – dokedy by mala trvať a ako by malo v meste Pezínok prebiehať uvoľňovanie prijatých opatrení.

Neefektívna sa ukázala dezinfekcia verejných priestranstiev – ak by totiž čerstvo dezinfikovaným miestom prešla osoba pozitívna na COVID-19, je priestor okamžite opäť kontaminovaný a vynaložené finančné prostriedky by nemali žiadny efekt. Ako zdôraznil primátor, najúčinnéjšie sú ešte vždy základné hygienické pravidlá.

Mimoriadne živú diskusiu vyvolal prvý bod schváleného programu, v úvode spomínaná analýza dopadov ekonomickej krízy spôsobenej pandemiou a návrh opatrení na jej zmiernenie (ďalej Analýza).

Poslanec Roman Mács vyslovil výhrady k predloženému návrhu znížiť na 50 % dotácie mesta poskytované oblastiam športu, kultúry a sociálnych vecí. Podľa neho predložený materiál „berie presne tam, kde sa brať nemá a neberie tam, kde sú peniaze, ktoré by sa dali účelnejšie vynaložiť”.

Roman Mács pripomenul, že sa na mesto so žiadosťou o pomoc a ústretovosť obrátili prevádzkovatelia gastronomických prevádzok v Pezínku. V spojitosti s potrebou nájsť peniaze na riešenie ekonomických dopadov pandémie uviedol, že **v roku 2018 predstavovali mzdové prostriedky Mestského úradu Pezínok sumu 978.000 €, v roku 2019 to bolo o 350.000 € viac a v roku 2020 dosiahlo ich navýšenie 506.000 €.**

Poslanec Pavol Alexy predložil niekoľko návrhov k predloženému materiálu – predovšetkým, aby ho poslanci schvaľovali, kým podľa pôvodného návrhu ho mali iba vziať na vedomie. Druhým návrhom bolo znížiť do konca roka nájomné pre gastroprevádzky v priestoroch mesta na 50 %. „Ak ich necháme padnúť a odídu z priestorov a zrušia nájom, hľadať nových nájomníkov bude veľmi zložitá,” uviedol Alexy.

Výpadok v príjmoch mesta navrhol kompenzovať úsporami v kapitálových výdavkoch, menovite v projektoch, ktoré by podľa jeho slov ešte zniesli odklad (napr. projektová dokumentácia Severného obchvatu, parkovanie na Sídlišku Za hradbami, Križovatka Drevárska, Rekonštrukcia chodníkov a nové chodníky, Cyklochodník Pezínok-Limbach, Nové cyklotrasy, Výmenníkové stanice, výsadba aleje na Štefánikovej ulici či rekonštrukcia webových stránok mesta – kompletný zoznam aj s navrhovanými sumami úspor je v zápisnici zo zasadnutia MsZ). „Poďme o tom diskutovať, hľadáme kompromis, aby sme pomohli tam, kde treba,” apeloval poslanec Alexy.

Poslanec Pavol Rybár naopak nesúhlasil so „snahou o nastolenie starých zvykov”. Podľa jeho slov sa síce za 16 rokov podarilo do rezervného fondu akumulovať 5,2 milióna €, ale za cenu rozbitých komunikácií, chodníkov, zdevastovaných ihrísk, zdevastovanej zelene. „Žiadna pripravenosť na rozvoj mesta, žiadne pripravené projekty, nedostatok kapacít na mestskom úrade... Úroveň daní je rovnaká, nechceme robiť pre rozvoj mesta vôbec nič,” konštatoval Rybár.

Návrhy Pavla Alexyho poslanci neschválili, takisto ani návrh vrátiť dotácie pre športovú a kultúrnu komisiu na pôvodnú sumu. Podporili však jeho návrh zaviazat právne oddelenie, aby podalo **právny výklad, či porušenia vo vyúčtovaní dotácií za rok 2019, ktoré nastali, boli zavinené na strane prijímateľov.**

Poslanci podporili návrhy Kvetoslavy Štrbovej, ktorá takisto položila otázku: „prečo sa neskráta ani jedno jediné euro zo mzdových prostriedkov?”. Na jej podnet poslanci zaviazali MsÚ **predložiť aktuálnu organizačnú štruktúru** s vycíslením mzdových prostriedkov za január až apríl 2020 a s predpokladom na ďalšie mesiace roku 2020. Úspešný bol aj návrh **zverejniť a sprístupniť všetky prieskumy a analýzy** z tohto volebného obdobia všetkým poslancom a zároveň v elektronickej podobe aj obyvateľom mesta v lehote do 10 dní. Napokon uspel návrh predložiť na najbližšie rokovanie MsZ dopad na mestské organizácie. Pri hlasovaní napokon poslanci **neschválili predkladanie Analýzy ako celok.**

MsZ tiež schválilo Všeobecne záväzné nariadenie č. 5/2020 o **určení výšky príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach**. Zobralo tiež na vedomie informáciu o rozpočtových opatreniach za mesiac marec 2020.

Poslanci schválili: presun bežných výdavkov v sume 20-tisíc € z položky 06.2.0 – 635006 Občianske projekty v Pezínku na položku 10.9.0-13.14 Sociálne zabezpečenie inde neklasifikované – COVID-19. Ďalej presun bežných výdavkov v sume

32.500 € z položky 08.1.0 – 642001 Ostatné činnosti v športe – podpora športu dotácie na položku 10.9.0-13.14 Sociálne zabezpečenie inde neklasifikované – COVID 19. Napokon tiež presun bežných výdavkov v sume 12.500 eur z položky 08.2.0 – 642001 Ostatné činnosti v kultúre – dotácie na kultúru na položku 10.9.0-13.14 Sociálne zabezpečenie inde neklasifikované – COVID 19. Z položky 08.4.0 – 6642002 Príspevky neziskovým organizáciám – sociálna pomoc sa presunula suma 5.000 € na položku 10.9.0-13.14 Sociálne zabezpečenie inde neklasifikované – COVID 19. MsZ schválilo aj zníženie bežných výdavkov v sume 17.500 € z položky 08.1.0 – 642001 Ostatné činnosti v športe – podpora športu dotácie.

Zastupiteľstvo tiež zvolilo za členov Komisie pre udeľovanie mestských ocenení: Mgr. Ján Ragulu, farára Rímskokatolíckeho farského úradu v Pezínku, Mgr. Vladimíra Kmošenu, farára Evanjelického a. v. cirkevného zboru Pezínok, PhDr. Martina Hrubalu, PhD., riaditeľa Malokarpatského múzea v Pezínku, Prof. PhDr. Róberta Letza, CSc., profesora na Pedagogickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave a Mgr. Moniku Luknárovú, riaditeľku Pezinského kultúrneho centra.

Poslanci vzali na vedomie, že sa Marián Paul zdal členstva v **Komisií IT a SMART riešení**. Za jeho nástupcu zvolili Aleša Volanku.

Okrem iného poslanci MsZ uložili riaditeľovi RNDr. Dušanovi Chudému **spracovanie koncepcie rozvoja Mestského podniku Služieb** na septembrové zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Pezínku. S týmto poslaneckým návrhom Eleny Žárskej potom schválili **rozšírenie predmetu činnosti v Zriaďovacej listine tejto príspevkovej organizácie o voľné živnosti** (chov vybraných druhov zvierat, poskytovanie služieb v poľnohospodárstve a záhradníctve, skladovanie a pomocné činnosti v doprave), a tiež o remeselnú živnosť (montáž, rekonštrukciu a údržbu vyhradených technických resp. elektrických zariadení).

Takisto na návrh Eleny Žárskej poslanci zaviazali nedávno vymenovanú **riaditeľku Pezinského kultúrneho centra Moniku Luknárovú, aby spracovala koncepciu rozvoja kultúry a kultúrneho života** do novembrového mestského zastupiteľstva.

Poslanci jednohlasne vzali na vedomie **Vyhodnotenie plnenia koncepcie komunikačnej stratégie za rok 2019 a úlohy na rok 2020** – všetkých prítomných 22 poslancov podporilo opäť návrh poslankyne Žárskej spracovať **Koncepciu komunikačnej stratégie vrátane mestskej televízie (TV Pezínok)** do novembrového MsZ 2020 a **Štát časopisu Pezínčan** do septembrového MsZ.

Podrobné informácie o zasadnutí MsZ, o schválených dokumentoch a tiež o diskusii nájdete na **stránkach mesta Pezínok** alebo **TV Pezínok**.

-ky/-tv-

ZOSka INFORMUJE

Prepravná služba

Prepravná služba je určená prevažne pre seniorov na prepravu v rámci Pezinka a okolitých obcí. Obnovenie služby predpokladáme v priebehu mesiaca jún. Do konca roka predpokladáme rozšírenie prepravy aj do Bratislavy a pre občanov s preukazom ZTP. Pre ďalšie informácie volajte číslo 0948 296 592.

Práčovňa

Služby pracovne sú k dispozícii všetkým seniorom v rámci mesta Pezinok. Je určená na pranie a žehlenie bielizne, ktorú seniori pripravujú doma do tašky. My si u vás bielizeň vyzdvihneme a po vypraní aj prinesieme domov. Pre ďalšie informácie volajte číslo 033/6901975.

Opatrovateľská služba

Ak ste doma a potrebujete podporu pri bežných domácich prácach (nákupy, bežné upratovanie, osobná hygiena, dohľad) môžete využiť našu opatrovateľskú službu. Naše opatrovateľky k vám prídu na celý deň alebo na časť dňa – podľa toho, čo potrebujete. Pomôžu vám postarať sa o seba a urobiť vám spoločnosť na vyšetrenia, prechádzky alebo zabezpečia výber liekov a hygienických pomôcok. Zabezpečia pre vás rehabilitácie, ktoré udržia vaše telo v lepšej kondícii. Podporia udržanie vašich zručností tak, aby ste mohli bez strachu ostávať v domácom prostredí v kruhu rodiny a priateľov.

Ak ste v produktívnom veku a všimli ste si niekoho vo vašom okolí, kto by potreboval podporu, opateru, je osamelý, dajte nám o ňom vedieť. Vhodnou opaterou predídeme spoločne krízovým situáciám.

Blíže informácie na číslach:
0917 974 270, 0917 527 331,
0948 495 243,
033/6901302, 033/6901307.

Kam kráčaš, pezinské vinohradníctvo?

Vínna turistika a premnožená poľovná zver

» V prvom zo série článkov o vinohradníctve sme písali, ako sme po zrušení železnej opony v roku 1989 začali chodiť po dobré nápady najmä do susedného Rakúska. Okrem kvality a širokej ponuky vín nás najviac prekvapilo, kam sa vinohradníctvo a vinárstvo v porovnaní s našou nehybnosťou posunulo.

Po stáročia sa obyvatelia vinohradníckych oblastí živili pestovaním hrozna, výrobou vína a jeho predajom. Vo vyspelých krajinách s trhovou ekonomikou sa však tieto oblasti stávali aj strediskami cestovného ruchu na báze vínnej turistiky a agroturizmu. To prinieslo rýchly nárast životnej úrovne, vznik nových podnikateľských aktivít a atraktívne pracovné príležitosti v gastronómii, ubytovacích službách a celom rade služieb ty-

pických pre oblasti s rozvinutým cestovným ruchom.

Podľa vzoru podujatia v rakúskom Golse vznikli v roku 2000 na Malokarpatskej vínnej ceste Dni otvorených pivníc, ktoré pritiahli do našej oblasti tisíce záujemcov a pomohli predstaviť sa novým malým vinárstvám. Neskôr sa k tomu pridali lokálne podujatia v mestách a obciach regiónu a aj Dni vínohradoch. Zdalo sa, že dobíhanie ná-

skoku najmä rakúskych, francúzskych a nemeckých vinohradníckych oblastí je aj s podporou eurofondov len otázka krátkého času. Stačí ešte obnoviť tradíciu vied, dobudovať cyklotrasy a atraktívne prostredie vinohradov na svahoch Malých Karpát bude spolu s prírodnými krásami a historickými pamiatkami priťahovať domácich i zahraničných milovníkov vína i turistov spoznávajúcich nové zaujímavé lokality.

Kalamitný rok 2010 so svojimi po-

veternosťnými turbulenciami a škodami spôsobenými premnoženou poľovnou zverou nečakane spomalil až zastavil naše úsilie. Namiesto investovania do rozvoja vínnej turistiky sme z roka na rok museli vynakladať čoraz vyššie prostriedky na ochranu úrody hrozna. Kultúrny ráz krajiny s vinohradmi vrezávajúcimi sa do lesa sa začal meniť. Vznikali svojpomocne vyrobené zátarasy, pribúdali elektrické ohradníky, aby ochránili vinohrady pred premnoženou zverou. Postupne si však najmä diviaky a daniely zvykli prekonávať aj takéto prekážky, čo mnohých vinohradníkov posledný rok prinútilo zo zúfalstva investovať nemalé prostriedky do budovania pevných oplotení, ktoré v niektorých prípadoch obmedzujú voľný pohyb osôb po komunikáciách.

V spojitosti s tým, že predpolie Malých Karpát s vinohradmi sa stáva miestom na odpočinok, relax a aktívne športové vyžitie, dochádza ku kolíziám relaxujúcich občanov s vinohradníkmi, ktorí tu obrábajú svoju dedovinu.

Preto Združenie pezinských vinohradníkov a vinárov pripravilo v spolupráci s mestom návrh na určenie pravidiel pohybu osôb, áut a poľnohospodárskej techniky vo vinohradoch do Všeobecne záväzného nariadenia (VZN) mesta Pezinok. Sme však presvedčení, že konečným riešením rešpektujúcim potreby a záujmy viacerých skupín obyvateľov Pezinka je odstránenie kalamitného premnoženia poľovnej zveri koordinovanou spolupracou vinohradníkov, poľovníckych združení, mesta, VÚC a štátu. Potom už vinohradníci nebudú nútení chrániť úrodu, výsledok celoročnej námahy, ohradníkmi a pevnými oploteniami a budú sa môcť naplno venovať rozvoju vínnej turistiky tak, ako ich kolegovia v civilizovaných krajinách, kde tento problém nepoznajú.

Text: ZPVV, foto: J. Štrba

Simulácia karantény v ZOSke alebo ako bojovať so strachom

» V dňoch 21. – 27. apríla sa v Zariadení opatrovateľskej služby na Komenského ulici uskutočnil jedinečný experiment – simulácia karantény spôsobenej ochorením COVID-19.

Simulácia vychádzala z dobre overených návodov úspešných poradenských firiem, ktoré pri svojej práci používajú pravidlo 70:20:10, ktoré znamená:

- 10 % sa naučia naučia formálne (text, prednáška, e-learning),
- 20 % sa naučia nácvikom (napr. rolové hry na školení)
- 70 % sa naučia v rámci aplikácie poznatkov do praxe.

Zároveň platí, že po cca 2 týždňoch si dospelí pamätajú cca 13 % toho, čo sa učili. Teda bez skorej a dôkladnej aplikácie do praxe zmena (a teda ani učenie) nenastane.

Simulácii predchádzala dôkladná príprava – webinár s konzultantmi z nadácie SOCIA, v rámci ktorého sa určil obsah a priebeh. Nasledoval výber tímových lídrov, ktorí si vytvorili vlastné skupinky, ktoré mali 2 dni „bývať“ v ZOS a poskytovať nevyhnutné opatrovateľské úkony tak, aby boli zabezpečené základné potreby klientov. Každý tím pracoval v režime 12/12, čo znamená 12 hodín práca a 12 hodín odpočinok. Keďže priestory ZOS sú určené na prácu, na odpočinok poskytl priestory MŠ Bystrianska. Poľné postele zapožičal skautský oddiel z Cajly.

Okrem testovania procesov potrebných na zabezpečenie nevyhnutného chodu ZOSky bolo hlavnou úlohou vytvoriť dobre spolupracujúce tímy, ktoré v prípade krízovej situácie zvládnu stresový nápor a poskytnú potrebnú opateru

pre seniorov. Klienti ZOS získali v bezpečnom prostredí skúsenosť, ako sa vyrovnávať so strachom a obavami, ktoré krízová situácia prináša. Hlavnou úlohou je vždy a za každú cenu vytvárať atmosféru pokoja, v ktorej budú seniori dýchať pomaly a zhlboka. Pri plytkom dýchaní, ktoré zapríčiňuje strach a obavy, sa prudko zvyšuje pravdepodobnosť nákazy vírusovými a bakteriálnymi infekciami.

Medzi nové pozitíva, ktoré simulácia priniesla, patria: zlepšenie tímovej spolupráce, vyprofilovanie personálu, ktorý je schopný v kríze podať výborný výkon, zistenie, koľko ľudí je nevyhnutných pre jednu službu, aké úkony sú nevyhnutné, čo všetko je potrebné pre zabezpečenie primeraného oddychu personálu, čo „zabera“ pre zachovanie pokoja u klientov (správanie personálu, komunikácia personálu s klientmi).

Niektorí členovia tímov zvládli svoju rolu s ľahkosťou, niektorí sa trochu zapotili a niektorých úlohy úplne prekvapili. Práve táto rôznorodosť skúseností má najväčšiu hodnotu. Každý sme jedinečný, máme rôzne schopnosti a zručnosti bojovať so strachom a stresujúcimi okolnosťami. Každý sa počas simulácie niekam posunul a spoznal.

ZOS ďakuje vedeniu mesta za podporu a ochotu experimentovať a za poskytnutú pomoc pri riešení nepredvídaných situácií. Vďaka patrí aj MŠ Bystrianska a skautskému oddielu z Cajly. **ZOS**

Práca mestskej polície je rozmanitá

» Mestskí policajti sa pri plnení svojej činnosti stretávajú s množstvom rozmanitých úloh a situácií. Dôkazom je realita posledných dní, počas ktorých zabezpečovali okrem verejného poriadku, prevencie kriminality, ochrany životného prostredia aj pomoc občanom, ktorí sa ocitli v neľahkej situácii.

Nová linka pomoci

Mestská polícia Pezinok spustila koncom apríla novú linku pomoci zameranú na prevenciu kriminality. Cieľom je chrániť seniorov, predchádzať podvodom, krádežiam a ďalšej nezákonnej činnosti, ktorú polícia zaznamenala v súvislosti s aktuálnou epidemiologickou situáciou. Pandémia koronavírusu priniesla so sebou nové nástrahy, ktoré ohrozujú predovšetkým najzraniteľnejšiu skupinu obyvateľov-seniorov. Vynalievajú podvodníci využívajú ich zraniteľnosť a pod zámienkou testovania na ochorenie COVID-19, merania teploty alebo predaja liekov, rúšok či dezinfekcií sa ich snažia okraďnúť.

Linka pomoci je určená seniorom, ich rodinným príslušníkom, ale aj obyvateľom, ktorí sa stali svedkami podvodnej činnosti páchanej na senioroch. Mestskí policajti prostredníctvom telefónu:

- poskytujú konkrétne rady na zvýšenie bezpečnosti seniorov vo verejnom priestore, pri nakupovaní alebo v ich domácnosti,
- informujú seniorov ako majú postu-

povať, ak sa ich niekto snaží okraďnúť, • prijímajú konkrétne podnety od seniorov a odpovedajú na ich otázky.

Súčinnosť počas testovania na COVID-19

Mestskí policajti boli nápomocní aj v areáli ZŠ Fándlyho, kde sa nachádzala mobilná jednotka na odber vzoriek pre testy na nový koronavírus. Počas odberov, ktoré sa vykonávali dvakrát do týždňa v čase od 8.30 do 16.00 h, zabezpečovali poriadok a nerušený priebeh.

MsP sa zamerala aj na rekreačné oblasti

Počas predĺžených májových víkendov sa vydalo množstvo občanov za rekreáciou a oddychom do okolitej prírody. Mestskí policajti sa preto, okrem iného, vo väčšej miere zamerali na kontrolu rekreačných oblastí a chodníkov v priľahlých vinohradoch. Predmetom kontroly boli stále platné opatrenia, ktoré vydal Úrad verejného zdravotníctva SR a Vyhlásenie o čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiarov OR HaZZ Pezi-

nok v súvislosti so zákazom zakladania ohňov. Svojou prítomnosťou pôsobila polícia najmä preventívne.

Podakovanie mestskej polícii

Začiatkom mája pomohli mestskí policajti staršej pankej, ktorá sa vymkla z bytu, za čo dostali ďakovný list od pani Andrey J.

„Chcela by som sa touto cestou poďakovať a aj veľmi oceniť prístup Vašich kolegov z Mestskej polície.

Dnes som na Mestskú políciu volala kvôli pomoci pre moju pani susedku, 73-ročnú dôchodkyňu, ktorá si doma zabuchla kľúče a nevedela sa dostať do bytu. Chýdla, iba so psíkom a v tepláčkach krúžila okolo bytovky a nevedela, čo robiť. Býva na prízemí a mala v izbe otvorené okno, tak som iba skúsila zavolať na 159, či mi mestskí policajti nevedia pomôcť alebo poradiť, kam sa obrátiť. Snáď za 5 minút pri nás bola hliadka, zhodnotila situáciu a za 15 minút boli späť aj s rebrikom a všetko vyriešili.

Viete, uvedomujem si, že zabuchnuté dvere skutočne nie je práca mestských policajtov, o to viac ma milo prekvapil ich prístup. Pozreli na vystrašenú pani susedku a ani na chvíľu nezaváhali. A to si cením najviac – že sa na situáciu nepozerali z pohľadu právomocí a povinností mestských policajtov – ale ako ľudia. A to je úžasné!”

-nb-/MsP

Linka prevencie kriminality – 033/690 11 83 – je k dispozícii každý pracovný deň od 8.00 do 12.00 h.

Monika Luknárová: Chcem, aby kultúrne centrum slúžilo Pezinčanom

► Pomaly ale isto sa končí obdobie, keď Pezinské kultúrne centrum (PKC) živalo prázdnotou. Začína sa doň vracat život a takisto sa svojej funkcii ujala nová riaditeľka tohto zariadenia Mgr. Monika Luknárová. Primátor mesta Igor Hianik ju odporučil ako kandidátku Mestskému zastupiteľstvu a to ju na svojom marcovom zasadnutí schválilo. O svoje prvé dojmy i plány do budúcnosti sa Monika Luknárová podelila aj s čitateľmi Pezinčana.

Čo vás priviedlo do Pezinka? Kde ste pôsobili v minulosti?

Dvadsaťpäť rokov som pracovala v bratislavskej Mestskej časti Rača v oblasti kultúry. Ale prešla som si aj inými oblasťami, pretože za taký dlhý čas som tam zažila viacero zmien. V istom období tu dokonca oddelenie kultúry celkom zmizlo. V tom čase som bola na hospodárskej správe, teda som riešila prevádzkové záležitosti, potom som prešla na majetkové oddelenie – ale aj za túto skúsenosť som vďačná, pretože som sa veľa naučila. Aj keď sa mi po dvadsiati rokoch piatich rokoch ťažko odchádzalo, prešla som na Stredisko kultúry Bratislava-Nové Mesto na Vajnorskej ulici, kde som pôsobila päť rokov. Tu som spoznala aj predošlú riaditeľku Pezinského kultúrneho centra Ingrid Noskovičovou, ktorá k nám chodievala. Poznala som jej prácu a vždy som tiež mala vzťah k Pezinku, a aj k tomuto „kultúráku“. Keď minulý rok Ingridka zomrela, bola som najskôr presvedčená, že Pezinčania si jej nástupcu vyberú spomedzi seba. Až pred vyhlásením tretieho kola výberového konania som sa dozvedela, že táto pozícia ešte stále nie je obsadená. Deň pred uzávierkou som posielala prihlášku. Podarilo sa mi to stihnúť trochu aj vďaka náhode – som v Rači sobášiacou poslankyňou a keď som v sobotu sobášila, využila som prítomnosť pani matrikárky a požiadala som ju ešte o overenie niejakých dokumentov.

Neodradili vás predošlé neúspešné pokusy o výber riaditeľa PKC?

Keď už som odoslala prihlášku, pozrela som si záznamy z predošlých zasadnutí mestského zastupiteľstva a vyhodnotila som to tak, že bol zrejme problém zhodnúť sa na jednom kandidátovi so širokou podporou. Možno som vnútorné cítila, že by to bola šanca pre nie-

koho nového. A ak som prirátala svoje skúsenosti z predošlého pôsobiska, pomyslela som si, že by to azda mohlo vyjsť.

Čím ste podľa vás predstaviteľov mesta a poslancov presvedčili?

Opäť je to len subjektívny pocit, ale keď som si spätne pozrela svoje prezentácie, v niečom sa líšili od ostatných. Venovala som sa nielen dramaturgii, ale aj zdanlivo prozaickým prevádzkovým záležitostiam. Možno aj vďaka tomu, čo som prežila, som na to mala „iné oko“. V Pezinku ma tiež veľmi príjemne prekvapilo už to, ako prebiehalo výberové konanie, ako sa z neho vyhotovili zápisy... Bolo vidieť, že tu ľuďom záležalo na veci samotnej, na pozitívnom výsledku a tomu zodpovedal aj postup. Aj keby som v konečnom dôsledku nebola vybratá, vôbec by som nemala pocit krivdy.

Poslanci vám dali aj „domácu úlohu“ vypracovať koncepciu kultúry. Ako sa k tomuto zadaniu postavíte?

Pozitívne bolo, že koncepciu nechceli hneď v prvom kole, ale až na verejnej prezentácii uchádzačov. Bol na to síce krátky čas, ale vypracovala som ju zo všetkých dostupných materiálov. Samozrejme, medzitým som bola oficiálne vymenovaná, vstúpila do hry pandémie koronavírusu a ďalšie nové okolnosti, takže sa veľa vecí zmenilo. Vystala tak požiadavka vypracovať novú koncepciu, čo Mestské zastupiteľstvo odhlasovalo na svojom májovom zasadnutí. Tento materiál už vnímam ako koncepciu rozvoja kultúry nielen pre PKC, ale pre celé mesto Pezinok. Takýto dokument tu doteraz chýbal a je veľmi potrebný. Začína oslovať ľudí z kultúrnej sféry a myslím si, že je potrebné urobiť pracovnú skupinu, ktorá vypracuje spoločný koncept. Aj keď mi zastupiteľstvo dalo termín do konca novembra, chceli by sme to stihnúť skôr. Veľa ľudí si myslí, že kultúra sú

len „íventy“, ale tak to vôbec nie je. Na miestnej úrovni sa napríklad často opomína osvetová a výchovná funkcia kultúrnych zariadení.

S ktorými aktivitami začnete ako s prvými?

Hovorila som napríklad s riaditeľkou Základnej umeleckej školy a prišla som s návrhom, aby televízia nakrútila koncerty žiakov – keď už deti prichádzajú o kontakt so živým publikom, aby ho mali aspoň takto sprostredkované. Ďalej, najväčšiu časť príjmov PKC tvorí kino a najmä letné kino. Kapacita amfiteátra nám dovoľuje dodržiavať aj bezpečnostné a hygienické predpisy. Preto tam ideme presťahovať techniku, zostavíme dramaturgický plán a ideme robiť do „amfiku“ brigádu, aby sa tu mohlo začať premietť.

Akurát na začiatku vášho pôsobenia vstúpil do hry veľmi nepriemerný faktor – pandémia, ktorá zabrzdiť aj ekonomiku. Je zrejme, že nás v nasledujúcich mesiacoch čakajú škrtý a šetrenie vo všetkých oblastiach. Nemáte z toho obavy?

Vnímam, že to nie je jednoduché, ale keby to bolo jednoduché, do Pezinka by som nešla. Mój syn sa ma kedysi pýtal, prečo som chcela plávať, keď som sa bála vody. A naozaj som sa jej bála, začala som plávať až ako osemročná, ale chcela som si dokázať, že to zvládnem a neskôr som plávala za Slovan. Chcela som pochopiť svojho otca, ktorý bol parašutista a urobila som si kvôli tomu základný výsadkársky výcvik. Vždy som sa púšťala

do vecí, ktoré boli ťažké. Rada prijímam výzvy a teší ma, keď vidím zmeny. Áno, teraz všade počujeme, že nie sú peniaze. Keď som chodila na vysokú školu a robila som seminárku o detských domovoch, v každom jednom mi riaditeľka povedala, že jej najviac chýbajú peniaze. Iba v jednom riaditeľke chýbali ľudia a na peniaze sa nestážovala. Vysvetlila mi, že chcú deti pripraviť do života. A kde je napísané, že musia ísť každý rok k moru? Keď bolo treba cez leto vymalovať, tak nešli na dovolenku a spoločne maľovali. Dá sa teda veľa urobiť aj za menej peňazí, veľa však záleží na ochote ľudí. V tomto sa trochu spolieham na obyvateľov Pezinka, pretože viem, že sú aktívni. Pôsobí tu veľa občianskych združení a veľa vecí funguje na dobrovoľnej báze – a tak si možno povedia, že kultúrne centrum považujú za svoje, priložia ruku k dielu či už dramaturgicky, obsahovo, organizačne... Veď je to miesto pre nich. Od mestského zastupiteľstva očakávam podporu, aby bolo zrejme, že ak na niečo pýtam peniaze, tak to nie je z panského huncútstva, ale preto, že niečo naozaj horí.

Samotná budova kultúrneho centra pochádza z čias, keď sa stavali podobné megalomanské zariadenia. Ako sa vysporiadate s týmto dedičstvom?

Stavba je naozaj dosť nešťastná a vidno, že tu museli lahnúť nejaké staré budovy, aby bolo kultúrne stredisko v centre. Trochu mi to pripomína bratislavský Dom odborov, ktorý vznikol na mieste niekdajšieho Centrálného trhoviska, ako som povedala už pri prezentácii. Budova PKC je energeticky náročná, preto bude dôležitý energetický audit. Samozrejme aj pre toto existujú alternatívy a dajú sa napríklad čerpať peniaze na zlepšenie energetickej efektivity. A ak sa nedá urobiť nejaká väčšia obnova naraz, môžeme postupovať postupnými krokmi, aby sme priestory čo najviac skultivovali a otvorili.

Čím vás Pezinok oslovil? Čo na ňom máte rada?

Veľmi rada sem chodím, už pred rokmi som si zvykla chodiť do Pezinka nakupovať, pretože nie som fanúšik veľkých nákupných centier. Som nadšená, keď si cez prestávku vyjdem na pešiu zónu a zrazu sa cítim ako na dovolenke. Už ráno, keď odchádzam do práce, teším sa, ako keby som išla na výlet. Ráno, keď sa mesto prebúda, je to tu, ako keď pri mori v Chorvátsku idete na rannú kávu. Dúfam, že mi tento pocit čo najdlhšie zostane.

STĽPEK PO NAŠEM

Drahí moji!

Hádám zme uš šeci pochopily, že zdraví síce neny šecko, ale bes zdravá je šecko ostatné nyšt. Ket to šecko skončí, tak hádam začneme chápat aj mnoho ďalších vecí. Mám pocit, že by to mohlo byť dobré. Možno lepšie. Pre nekerých to skončí novými skúsenosťami, nekerý budú smúciť, tých pár kileček navíc sa vypocí v letných horúčavách... Možnože časem ziscíme, že to bolo na niečo dobré. Každopádne treba byť pripravený. Nelen materiálne, ale hlavne duševne, pretože víme, že nýgdo z nás neví dna any hodziny.

Celé roky sem v májových stĺpkoch písal o láske, kvetoch, skončenej vojne, zapálených lýtkach. Tentok rok je načisto ináč. Spelo to sem k temuto postupne samé. Ľudé si račik esemeskovaly a četovaly, báraj byly kúsek ot seba, fčúl je to prikas. Dištanc na dva metre. K temu ešte náhupky. Možné je, že náhubek nekeho skrášly, alebo alespon zakryje kozmetické vady, krivé zuby, vépezetky... Ale láska na dva metre, hmmm, uznajte sami. Sú fčúl vůbec nejaké svadby? No, nevím si prectavit tú svadebnú noc na dva metre. Ale žených a nevesta sú po svadbe rodzina, tak by sa aj dalo, ale každý z nych došél z ináčej familije, tak by maly štrnást dný čekat. Zicher je zicher. Bláznyneec. Už aby bolo po tém. Pobaltáci a Balkánici už výrazne uvolnujú, u nás ešte asi chvíľu počkáme. Dobré je, že aš na Pezinek nebol zatát žádný vážnejší prúser v DSS-kách, jako temu bolo ve Švécku. Každý jeden štát má ináč postupy, metódy, filozofiju. O Európskej Únyji slušne pomlčím, abych nebol vinovatý. Ozaj, ket už sem pri EÚ, čo tý Brici? Dohodlo sa to? Nedohodlo? Neny čas! Já vím, fčuleky sa hledá vinnýk za tú koronu. Prvý na rane je ten ridzitel WHO (to je skratka svetovej zdravotníckej organizácie). V mírnem diplomatickém jazyku ju humorne volajú Wu-chan Help Org. Si to prectafte, že aj tam (WHO) je korupcija. Každopádne, ket to ziscil Bill (né Klynton, leš majkrosofťák), tak začal koronu ríšiť na přímo, mimo WHO, aby vedzel, gdze ty prachy končá. Aj tak je Amerika zase prvá. Ziscily, že na covid-19 umíra více mužů jako žen a že by bolo dobré nakazeným mužom dávať ženské hormóny. Ket to trochu predáfkujú (čo je v U.S.Amerike bežná vec), budú umírat už len ženy. Len aby do smrci scihly tú premenu... My máme stotysíc kvalytných nových testů made in Slovakia. Malý krok pre luctvo, velký pre Slovensko. Len tak dál. Záhratky už sú šecky pekne obrobené. Domy, byty, úrady, šenky, bary vydezinfikované, ulice pozametané. Né, že bych bol závislák, ale aj to počási je už také akurát na dobre vychladené čapované pifko na pláži. Nech je báraj plzenské. Dze-com huby blafkajú po zmrzlyne. Já vím, dá sa kúpiť v opchodze, ale to zdaleka neny taká fajnská, jako na ulyci. Moment. Akurát fčuleky, f tejtok chvíly (22. 5. 2020 14:06) sem sa dozvedzel tú šťastnú správu o výrazném uvolnený, povolený, zrušený a obnovený ot 1. júna! Pámbu zaplac. Tak už len chvíľu vydržat!!!

Zúctu váš Štryco Lajo

Vstupenky na podujatia zakúpené v pokladni Domu kultúry Pezinok je možné vzhľadom na aktuálnu situáciu spôsobenú pandemiou koronavírusu vrátiť, a to v pracovné dni v čase od 8.00 do 16.00 h. PKC

Keramické trhy 2020 sú zrušené

K zrušeným podujatiam z dôvodu pandémie koronavírusu sa pridávajú aj obľúbené Keramické trhy, ktoré sa mali konať 12. až 14. júna. Jedinečné podujatie s dlhoročnou tradíciou venované hrnčiarskemu a džbankárskemu remeslu každoročne priláka množstvo návštevníkov z mesta i okolia. Vzhľadom

na epidemiologickú situáciu sa hlavný organizátor Malokarpatské múzeum Pezinok rozhodol podujatie zrušiť.

Keramické trhy spojené s pestrým sprievodným programom si môžete vychutnať o rok 11. až 13. júna 2021.

-nb-

Výstava V znamení hviezdy je predĺžená

► Mimoriadna situácia, ktorá nastala v dôsledku pandémie koronavírusu, zasiahla aj do aktivít Mestského múzea v Pezinku. Múzeum bolo pre verejnosť zatvorené a museli sme zrušiť viaceré akcie pripravené ako sprievodné podujatia výstavy V znamení hviezdy.

V dôsledku týchto nečakaných okolností a tiež, aby sme vyšli v ústrety čo najväčšiemu spektru návštevníkov, rozhodli sme sa predĺžiť trvanie výstavy do septembra 2020. Dúfame, že aktuálne priaznivá situácia nám čoskoro umožní pokračovať v zaujímavých prednáškach pre verejnosť či privítať väčšie (nielen) školské skupiny.

Výstava V znamení hviezdy mapuje osudy rodu grófov zo Svätého Jura a Pezinka, ktorý výrazne formoval stre-

doveké dejiny nášho mesta, jeho stopy však nájdeme aj takmer vo všetkých podstatných udalostiach, ktoré hýbali dejinami Uhorska. Výstava vám ponúka možnosť odhaliť obe roviny – mikrohistóriu Pezinka i „veľké dejiny“ Uhorského kráľovstva. Umožní vám nahliadnuť aj do „šľachtickej kuchyne“ či hravou formou spoznať zaujímavé pamiatky súvisiace so svätajurskými a pezinskými grófmi. Tešíme sa na vás.

Mestské múzeum v Pezinku

Staňte sa súčasťou pri tvorení výstavy

► Máte staré fotografie Malokarpatského múzea v Pezinku? Vlastníte plagáty, vstupenky alebo ďalšie veci spojené s múzeom? Podel'te sa s nami o vaše spomienky!

Malokarpatské múzeum v Pezinku oslaví v októbri 60. výročie založenia múzea a pri tejto príležitosti otvorí 15. októbra výstavu 60 rokov spoločnej histórie. Ak máte akékoľvek veci spo-

jené s Malokarpatským múzeom v Pezinku, kontaktujte múzeum do 31. júla na e-mailovej adrese lucia.burdova@muzeumpezinok.sk alebo telefónom číslom **0911 479 822**. **MM v Pezinku**

Situácia v DSS je stabilizovaná

Na aktuálny stav v Domove sociálnych služieb a zariadení pre seniorov na Hrnciarskej ulici v Pezinku (DSS) sme sa informovali priamo u zriaďovateľa DSS – Bratislavského samosprávneho kraja (BSK) i samotného krízového vedenia tohto zariadenia.

Ako sa zmenila situácia v DSS po 1,5 mesiaci od vzniku epidémie koronavírusu v tomto zariadení?

Od potvrdenia prvého prípadu ochorenia COVID-19 v DSS Pezinok sa situácia postupne zlepšuje. Je to najmä vďaka prísny opatreniam, zakázaným návštevám, používaniu osobných ochranných pomôcok zabezpečených BSK, dodržiavaniu odporúčaní hlavného hygienika, vykonanej hlbkovej dezinfekcii zariadenia, cyklickému testovaniu zamestnancov a prijímateľov sociálnych služieb a v neposlednom rade aj novému krízovému vedeniu.

Prijalo krízové vedenie, resp. BSK za toto obdobie nejaké nové opatrenia v DSS?

Hlavnou úlohou krízového vedenia bola stabilizácia situácie, nastavenie procesov, čo sa aj podarilo. Spoločne s krízovou manažérkou nastúpil do zariadenia odborný a obslužný personál najmä z iných zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK, ale tiež od neverejného poskytovateľa sociálnych služieb a zdravotníckeho zariadenia. Týmto spôsobom sa posilnil personál.

Ako vníma BSK ako zriaďovateľ vývoj nákazy v DSS – podarilo sa situáciu stabilizovať?

BSK i Krízový štáb župy venoval situácii v DSS od začiatku maximálnu pozornosť a robil kroky aj nad rámec svojich kompetencií s cieľom ochrániť zdravie a životy klientov a zamestnancov zariadenia.

Na dennej báze všetky aktivity realizoval v úzkej koordinácii s relevantnými inštitúciami a orgánmi. Určite preto je dnes situácia v našom zariadení stabilizovaná.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva: Doznievanie epidémie v DSS vnímame veľmi pozitívne

V súvislosti s epidemiologickou situáciou, ktorá nastala v Domove sociálnych služieb Pezinok (DSS), sme oslovili aj Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava (RÚVZ). Prinášame vám vyjadrenie MUDr. Stanislava Dubu, povereného zastupovaním regionálneho hygienika a PhDr. Kataríny Nosálovej, hovorkyne úradu.

Výbornou správou je fakt, že 33 klientov z DSS Pezinok sa uzdravilo. Postupné doznievanie epidémie ochorenia COVID-19 v DSS vnímame veľmi pozitívne.

Napriek vysokej nákazlivosti vírusu sa uvedené podarilo dosiahnuť, a to vďaka veľkému nasadeniu, disciplíne, trpezlivosti i obetavosti personálu DSS, zamestnancov Univerzitnej nemocnice Bratislava, Polikliniky na Hollého ulici v Pezinku a aj vedenia a úradníkov BSK, pezijskej mestskej samosprávy, príslušníkov Policajného zboru SR a určite v neposlednom rade aj odborných pracovníkov RÚVZ Bratislava.

Dobrá správa je však i fakt, že toto ochorenie si vyžiadalo 16 životov klientov zariadenia. Tiež nás veľmi trápi zdĺhavosť ochorenia, resp. dlhý čas plynúci od infikovania sa pacientom do momentu laboratórneho preukázania vymiznutia vírusu z tela chorého či infikovaného. Žiaľ, takáto je biológia nového koronavírusu, s ktorým sa ľudský organizmus doteraz ešte nestretol.

V akej fáze epidémie koronavírusu sa DSS momentálne nachádza?

Aktuálne je v DSS 54 klientov, z ktorých má 11 pozitívny výsledok testov. Z 24 zamestnancov DSS sú okrem jedného všetci ostatní negatívni.

Čo DSS v najbližšej dobe čaká?

Po ukončení karantény v DSS, čo závisí od stanoviska Regionálneho úradu verejného

zdravotníctva Bratislava hlavné mesto, vykoná BSK kontrolu, ktorej cieľom bude zistiť, či došlo k nejakým pochybeniam a či bolo poskytovanie sociálnej služby v súlade so zákonom. Zároveň, od 1. 6. na základe stanoviska regionálneho hygienika negatívni zamestnanci budú môcť po pracovnej dobe opúšťať pracovisko do domáceho prostredia pri súčasnom prísom dodržiavaní hygienicko-protiepidemických zásad.

Pripraviť: E. Liptáková/BSK

Mesto Pezinok postupne otvára mestský úrad

Na uvoľnenie opatrení reaguje aj mesto Pezinok. S účinnosťou od pondelka 25. mája sú pracoviská klient-ského centra – kancelária prvého kontaktu, podateľňa, pokladňa, matrika, evidencia obyvateľstva, overovanie – otvorené v rozšírených úradných hodinách:

Pondelok: 8.00–11.30 a 12.30–16.00 h

Utorok: 8.00–11.30 a 12.30–16.00 h

Streda: 8.00–11.30 a 12.30–16.30 h

Štvrtok: neúradný deň

Piatok: 8.00–12.00 h

S výnimkou stredy sa pracovisko pokladne z dôvodu dennej finančnej uzávierky zatvára vždy o 30 minút skôr.

Ostatné pracoviská MsÚ ostávajú pre verejnosť fyzicky zatvorené, avšak svoje služby poskytujú občanom tak ako doteraz, počas štandardných úradných hodín **najmä elektronicky a telefonicky, pri neodkladných záležitostiach aj osobne po predchádzajúcej telefonicko-nej dohode občana s pracovníkom príslušného oddelenia.**

Pondelok: 8.00–11.30 a 12.30–16.00 h

Utorok: 8.00–11.30 a 12.30–16.00 h

Streda: 8.00–11.30 a 12.30–17.00 h

Štvrtok: neúradný deň

Piatok: 8.00–12.00 h

-red-

Od 1. júna sa otvárajú aj dvere Mestského informačného centra na ulici M. R. Štefánika 1. Tel. č.: 033/6901 120, e-mail: mic@msupezinok.sk.

Zuzana Krištúfková:

Treba sa naďalej správať zodpovedne

O tom, ako sa Pezinku podarilo vyrovnať s nákazou koronavírusu v zupnom Domove sociálnych služieb a zariadení pre seniorov (DSS Pezinok), o súčasnom uvoľňovaní opatrení a s tým súvisiacimi odporúčaniami pre obyvateľov, sme sa porozprávali s odborníčkou na epidemiológiu a verejné zdravotníctvo, prof. MUDr. Zuzanou Krištúfkovou, PhD., MPH, vedúcou Katedry epidemiológie Fakulty verejného zdravotníctva SZU v Bratislave a prezidentkou Slovenskej epidemiologickej a vakcinologickej spoločnosti. Pezinok je pre Z. Krištúfkovú dôležitý nielen z odborného hľadiska, ale aj preto, že toto mesto je aj jej domovom.

Ako po 1,5 mesiaci hodnotíte vývoj šírenia nákazy koronavírusu v Pezinku po tom, čo bola potvrdená lokálna epidémia v DSS Pezinok?

Podľa môjho názoru Pezinok ako mesto zvládlo celú epidémiu veľmi dobre. Mal síce veľkú smolu v tom, že sa nákaza zavliekla do DSS, kde bolo potvrdených naozaj veľmi veľa pozitívnych prípadov na COVID-19. Preto aj na mape Slovenska je okres Pezinok „najtmavší“, čo znamená, že má najvyšší počet pozitívnych prípadov na 100-tisíc obyvateľov. Ale našťastie, epidémia bola lokalizovaná iba v rámci DSS, a čo je pozitívne – neznamenali sme ďalšie šírenie ochorenia aj napriek tomu, že boli pozitívni aj pracovníci DSS.

Čomu prisudzujete tento priaznivý vývoj? Prispeli k tomu aj prísne protiepidemické opatrenia ktoré boli ešte pred zistením nákazy v DSS na Slovensku už zavedené?

Tých dôvodov bolo viac. Áno, rozhodne aj tieto opatrenia, ktoré sa veľmi skoro prijali na celoštátnej úrovni, boli dôvodom, že sa nákaza nešírila ani v takýchto

prípadoch, ako sme zažili v Pezinku. Zároveň treba pochváliť aj ľudí, že tieto opatrenia dodržiavali. A preto chcem ešte raz vyzdvihnúť disciplinovanosť ľudí, za čo im touto cestou ďakujem. Významnú úlohu v tomto pre Pezinok pozitívnom vývoji však zohral aj Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Bratislave (RÚVZ BA), ktorý aj napriek výraznej personálnej poddimenzovanosti veľmi aktívne vyhľadával a pomocou úradnej karantény izoloval rodinných príslušníkov i všetky ďalšie úzke kontakty pracovníkov DSS. Vďaka tomu došlo veľmi rýchlo k ohraničeniu celého ohniska nákazy a zastaveniu šírenia.

Ako k ďalšiemu „nešíreniu“ ochorenia COVID-19 prispeli samotní pozitívni zamestnanci DSS, prípadne ich úzke kontakty?

Na základe údajov môžeme povedať, že zamestnanci DSS i ďalší blízky okruh kontaktov dodržiavali všetky nariadené opatrenia, inak by sa nákaza šírila ďalej. Preto nie je žiaden dôvod na paniku či obavy zo strany napr. susedov. Aj zamestnanci infekčnej kliniky v Bratislave, ktorí sa každý

deň starajú o infekčných COVID pacientov, chodia po práci domov a nikoho ešte doteraz doma nenakazili. Opäť sa teda potvrdzuje, že ak sa správam zodpovedne, znižujem riziko nákazy.

Majú obyvatelia Pezinka dôvod obávať sa koronavírusu viac ako obyvatelia iných miest na Slovensku?

Riziko nákazy v Pezinku nie je väčšie, ale nemali by sme ho ani podceňovať. A treba sa naozaj správať zodpovedne. To znamená, dbať najmä na individuálnu ochranu. Pretože teraz, pri uvoľňovaní opatrení to už nie je o príkazoch, ale o osobnej zodpovednosti. Čiže, mal by som sa správať tak, aby som nenakazil seba a ani svoje okolie.

V akej fáze epidémie koronavírusu sa momentálne Slovensko nachádza?

Sme na konci prvej vlny epidémie. Pokiaľ ide o jej zvládnutie, máme veľmi dobrú situáciu, jednu z najlepších v Európe. Čo je ale dôležité spomenúť: Aj keď sme mali určitý počet nakazených ľudí, postupne sa uzdravujú. V súčasnosti máme na celom Slovensku pozitívnych približne 160 ľudí. Buď sa liečia v nemocnici, alebo sú v liečbe v domácej karanténe. Takže toto nízke číslo nám dáva mandát, že môžeme postupne uvoľňovať opatrenia. Samozrejme, môžu byť medzi nami ešte ľudia, ktorí sú nakazení a ani o tom nevedia. Pri zodpovednom správaní je však riziko prenosu minimálne aj vzhľadom na počasie. V lete rýchlejšie vysychajú kvapôčky, ktoré vírus prenášajú do okolia. Preto aj z epidemiologickeho hľadiska považujeme toto za čas, kedy môžeme uvoľňovať opatrenia.

Neboja sa odborníci, že si ľudia pri uvoľňovaní opatrení prestanú dávať pozor?

Áno, a práve preto chcem apelovať na ľudí, aby zostali aj naďalej zodpovední a obozretní. Keď u nás vznikne druhá vlna, tak jedine tým, že k nám bude vírus dovlečený zo zahraničia. Preto odporúčam ľuďom dovoľenkovať u nás, na Slovensku, ktoré je bezpečné. Ak už musia vycestovať do zahraničia, aby boli ešte viac opatrnejší ako u nás. Aby nosili rúška, dodržiavali odstup od neznámych osôb, aby si vo zvýšenej miere dezinfikovali ruky, nedotýkali sa rukami tváre a aby si zachovali všetky zásady, ktoré sme sa v prvej vlne naučili dodržiavať. Jedine takto môžeme zabrániť tej druhej vlne.

Čo znamená „zodpovedné správanie“ v situácii, keď sa uvoľňujú pravidlá? Ak napríklad hovoríme o otváraní škôl a škôlok, čo by nemali rodičia podceňovať?

Je určite veľmi dôležité dbať o zvýšenú hygienu v školách a škôlkach – dohliadať na časté umývanie rúk a sledovať zdravotný stav detí. Ak deti prídu do škôlky, rizikom sú soplíky, ktoré ťažko odlíšime od nákazy novým koronavírusom. Preto pri vstupe do škôlky bude kladený veľký dôraz na tzv. ranný filter. Školy aj škôlky by mali navštevovať len zdravé deti. A rodičom odporúčam, aby deti aj naďalej nemali blízky kontakt so starými rodičmi, pretože deti môžu preniesť vírus na starých rodičov, ktorí naň môžu zomrieť.

Ľudia sa opäť pomaly začínajú medzi sebou stretávať. Ako sa socializovať „s mierou“?

My postupne budeme uvoľňovať aj opatrenia týkajúce sa nosenia rúšok. Ale treba si uvedomiť, že rúško bolo jedným z najúčinnějších opatrení, ktoré sme zaviedli pri kontakte s ľuďmi. Ak je človek infikovaný, rúško bráni šíreniu vírusu do okolia a chrá-

ni najmä ľudí v jeho blízkosti. A chráni aj človeka, ktorý nie je infikovaný, lebo vtedy zabráňuje, aby vírus vdýchol. Aj keď rúško nie je 100 % ochrana, preukázateľne veľmi účinne znížilo cirkuláciu vírusu v prostredí. Kým nemáme vakcínu, tak ide o veľmi účinný nástroj ochrany. Preto odporúčam, že ak sa stretávame s cudzími ľuďmi – mimo vlastnej domácnosti alebo blízkych príbuzných – tak vtedy by sme rúško mali nosiť, aj keď sme vonku.

Pri deťoch ste už načrtli navštevovanie seniorov. Je už ten čas? Ak áno, ako to zrealizovať tak, aby to bolo pre seniorov bezpečné?

Myslím si, že teraz je ten optimálny čas, lebo situácia je priaznivá. Ale opäť, treba byť opatrný. Určite neodporúčam objímanie a bozkávanie starých rodičov s vnúčatami, ak spolu nebyvajú v jednej domácnosti. Treba dodržiavať určitý odstup a zabrániť blízkeho kontaktu. Môžeme sa vidieť, ideálne v prostredí, kde je prenos naozaj minimálny – napríklad niekde vonku na terase, v záhrade.

Kedy sa podľa vás začneme vracieť k bežnému životu a sociálnym kontaktom, na ktoré sme boli zvyknutí pred koronakrízou?

Predpokladám, že úplne do normálu sa budeme môcť vrátiť až v situácii, kedy pomíňe riziko nákazy, to znamená, že buď vírus oslabne a postupne stratí svoju ničivú silu ako napríklad SARS 1 alebo MERS, alebo keď budeme mať účinnú vakcínu. Boli by sme radi, keby tento vírus postupne zoslabol. Avšak, zatiaľ to tak nevyzerá, a preto sa s ním musíme naučiť žiť.

Pripraviť: E. Liptáková, foto: archív Z. Krištúfkovej

STE V TOM SAMI
SPOLU S VAMI

Do mesta sa vracia život

Pokračovanie zo strany 1

Kevin & Nina a rodina z Malého Raja – rúška,

K. Habová, D. Čaja (školský klub detí v ZŠ a MŠ Orešie) – nákupy (pracie prášky, aviváže, spoločenské hry, kvetináče, kvety, zemina, krhličky) cez projekt Náruč dobrých skutkov,

MaxiTicket.sk – online vstupenky, **MIKROCHEM spol. s r. o. a J. Čech** – dezinfekcia,

#KtoPomozeSlovensku – rúška, respirátory, ochranné rukavice,

MŠ Bystrianska – rúška,

Obvodné oddelenie PZ v Pezinku, Armáda SR, Mestská polícia Pezínok – ochrana DSS,

OZ Berry dog – nákup potravín a čistiacich prostriedkov cez projekty Zdravie ide cez žalúdok a Nadáciu Orange,

OZ Dobrovoľný hasičský Zbor Pezínok-mesto – personálna výpomoc pri testovaní v mobilnom odberovom mieste v Pezinku a ďalších činnostiach pre mesto,

OZ Prevencia AD – psychologická poradenská infolinka ku koronavírusu,

Z. Martinovská – špeciálne pedagogické poradenstvo v rámci Rodičovskej infolinky,

OZ Súčasť života – projekt Pozdrav z Pezínka pre starkých (pohľadnice pre seniorov),

páter Marián, M. Šipoš, M. Konfráter, M. Bauerová, M. Wageringová, spevácka skupina Breza z Grinavy, S. Martausová, V. a A. Ulrichovci (časť skupiny Arion, Svätajurská dychovka) – koncerty pre ZOS a DSS, **Ozon99** – dezinfekcia sobášnej siene v Starej radnici a na MsÚ,

P. Klembala – dezinfekčné gély, **Regionálny úrad verejného zdravotníctva (MUDr. O. Fitz., MUDr. S. Duba), prof. MUDr. Zuzana Krištúfková, PhD., MPH, Doc. MUDr. P. Sabaka** – odborná pomoc a protiepidemiologické poradenstvo,

Reklamná agentúra Sedem, s. r. o. – ochranné štíty,

REVIA – Malokarpatská komunitná nadácia – overaly, **Procter and Gamble** – pracie prášky s dezinfekciou,

R. Viglaský – dezinfekcia, **TESCO Pezínok (riaditeľ L. Višvader a zamestnanci)** – príprava nákupných zoznamov pre seniorov, oblečenie **TECHNO GROUP, spol. s r. o.** – rúška,

ZŠ Orešie – rúška, **ZŠ Orešie, D. Boreková, P. Capko, M. Klučárová, K. Kutíšová, M. Nogoová** – koláčiky a iné pochutiny,

ZÁCHRANNÁ SLUŽBA – Event Medical Solutions, s. r. o. a J. Sabol – testovanie na COVID-19 v mobilnom odberovom mieste v Pezinku,

všetci darcovia, ktorí sa zapojili do finančnej zbierky mesta na nákup potravín a drogerie pre ľudí bez domova a obyvateľov v hmotnej núdzi. **-el-/red-**

Pozdrav pre starkých priniesol dvojnásobnú radosť

Mesto Pezínok v spolupráci s OZ Súčasť života pripravilo iniciatívu Pozdrav pre starkých. Krásna myšlienka s cieľom potešiť izolovaných seniorov a podporiť ľudí, ktorí prišli o svojho partnera, sa premenila na dva dobré skutky.

Iniciatíva bola spustená na prelome mesiacov apríl a máj. Súčasťou sa mohol stať každý, kto mal chuť pomáhať a tvoriť. Stačilo si objednať kreatívny balíček Jarný pozdrav od občianskeho združenia

Súčasť života, ktorý obsahoval pohľadnicu s obrázkovým motívom, set dekoratívnych komponentov na tvorbu zvieratka a krajinky a recyklovateľnú obálku s poštovou známku. Spojením

tohto kreatívneho materiálu vznikli jedinečné pozdravy podľa fantázie každého, kto sa do projektu zapojil. Originálne dielka – pohľadnice pre starkých boli ná-

Projekt oslovil množstvo ľudí, ktorí si balíčky objednávali a obsah dotvárali spoločne so svojimi deťmi. Odoslali sa stovky pohľadníc s krásnymi pozdrav-

Okrem svojho prvotného cieľa projekt priniesol i spoluprácu medzi občianskym združením a školskými zariadeniami v Pezinku, ktoré vďaka iniciatíve prejavili záujem nielen o Jarný balíček, ale aj o ďalšie kreatívne sety, ktoré má OZ Súčasť života v ponuke. Okrem toho združenie ponúka aj množstvo ručne vyrábaných darčkových predmetov prevažne z ekologických materiálov. Na výrobe sa podieľajú výtvarníci, ovdovené ženy a muži s deťmi. Výťažok z predaja putuje práve do rodín zasiahnutých stratou partnera, rodiča.

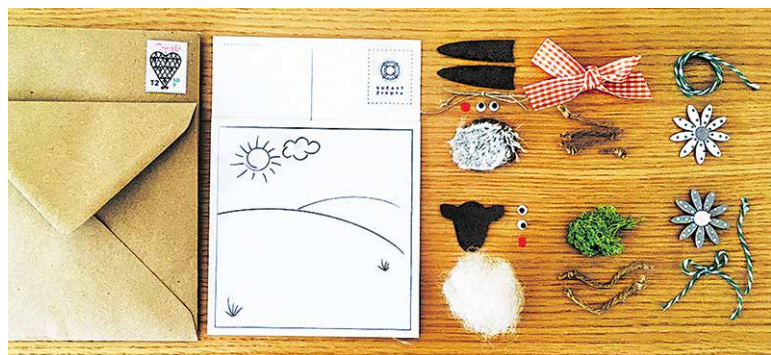
Projekt mesta Pozdrav pre starkých realizovaný v dôsledku pandémie a izolácie najohrozenejšej skupiny obyvateľstva koncom mája končí. Možnosť prinášať radosť a pomáhať však ostáva večná.

Text: N. Bednáriková, foto: G. Lukáčová

sledne zasielané adresátom – rodinným príslušníkom, starým rodičom alebo seniorom, ktorí žijú osamote či v opatrovateľských zariadeniach.

mi, ktoré priniesli radosť starkým a zároveň podporili vdovy a vdovcov, ktorí sa v rámci OZ Súčasť života zapájajú do tvorby dekoračných predmetov.

Pezinské školy online: Učitelia, žiaci i rodičia získali nové skúsenosti

❖ Dva roky prázdnin? Nad názvom známeho románu, ktorého autorom je francúzsky spisovateľ Jules Verne, sa zasníval ne jeden školák. Sen sa však stal realitou a školy od marca zivali prázdnotou. Postupne, od najnižších ročníkov, sa teraz v júni začnú zaplňať. Pre deti, ich rodičov aj učiteľov to bola ťažká skúška. Časopis Pezinčan priebežne mapoval, ako sa s touto situáciou vyrovnávali pezinské základné školy.

Základná škola Na bielenisku:

Rodičia prevzali štafetu

Kontakt školy so žiakmi prebieha predovšetkým „online“. Pomáha pritom internetová žiacka knižka a stránka edupage.

„Výučba prebieha odlišne na prvom a na druhom stupni“, povedala pre Pezinčana Mgr. Ingrid Jurčová, riaditeľka ZŠ Na bielenisku. „Panie učiteľky sa hneď od začiatku, ako nastala táto situácia, pustili do práce s veľkou vervou a naučili sa pracovať s programami a s médiami, takže na prvom stupni fungujeme naozaj online. Tri razy do týždňa s deťmi pracujú učiteľky a dvakrát do týždňa vychovávateľky. Je toho veľa, preto sa učitelia snažia povinnosti vtesnať do troch dní a zadať úlohy tak, aby dva dni ostali aj na relax a na výchovné činnosti, ktoré sa momentálne nedajú odučiť.“

Na druhom stupni učiteľia komunikujú tak, že v pondelok zadávajú úlohy, ktoré sa budú v danom týždni preberať. Učitelia sa podľa jednotlivých predmetov kontaktujú so žiakmi, niekedy si dohodnú stretnutie, niektoré hodiny sú odučené online, na niektorých žiaci pošlú učiteľke alebo učiteľovi vypracované prezentácie. Záleží aj na tom, aké náročné je učivo. Na slovenskom jazyku majú napríklad žiaci tvorivé úlohy a zameriavajú sa na čítanie s porozumením.

„Rozumiem tomu, že rodič je rodič a mnohí nie sú učiteľmi, ale v dnešnej situácii preberajú rolu učiteľa“, vysvetlila Ingrid Jurčová. „Napokon tiež som mama a ako rodič chápem, že to nie je ľahké, nie je vždy jednoduché spomenúť si na to, čo sme sa učili na základnej škole. Museli však túto štafetu po učiteľoch prevziať a myslím, že sa im to darí. Na začiatku bolo veľa problémov, ani my učiteľia sme nevedeli, aké množstvo úloh zadať, ako komunikovať, ako zadať spätnú väzbu, ale je to už vykrýštalizované a v trojuholníku vedenie školy, učiteľia a rodičia všetko funguje.“

Všetko zlé je na niečo dobré a aj krízová situácia môže podľa riaditeľky Jurčovej priniesť pozitíva.

„Mnohí rodičia neboli nikdy toľko so svojimi vlastnými deťmi, ako sú teraz. Boli dlho v práci, prišli domov, spýtali sa deti, čo bolo v škole, deti povedali, že nič a išlo sa ďalej.

Teraz sú s nimi doma a zažívajú napríklad aj problematické situácie, ktoré vznikali v škole – keď sa dieťa nechce učiť, keď nepočúvne a rodičia zrazu vidia, že problém môže byť aj v dieťati alebo aj v spolupráci učiteľ-rodíča. Verím, že aj táto spolupráca sa zlepší“, dodala Ingrid Jurčová, riaditeľka ZŠ Na bielenisku.

Základná škola Jána Kupeckého v Pezinku:

Kríza je aj príležitosť

Ako prezradila zástupkyňa riaditeľky ZŠ Jána Kupeckého Ing. Alžbeta Rajnerová, preventívne zatvorenie škôl prinieslo mnohým rodičom i učiteľom otázky, pochybnosti aj neistotu ako, čo najvhodnejšie riešiť túto neočakávanú situáciu a ako pozitívne zvládnuť svoju rolu učiteľa i rodiča pre blaho a bezpečnosť dieťaťa či žiaka.

„Veľakrát, keď sme v škole riešili nejakú zložitú situáciu, sme si hovorili: 'Nejde o život.' Na riešenie súčasnej situácie sa dívame práve cez optiku: 'Ide o život.' A tomu sa snažíme podriadiť aj 'školský život',“ uviedla zástupkyňa Alžbeta Rajnerová. „Kontakt so žiakmi zabezpečujeme prostredníctvom online výučby. Snažíme sa ich povzbudzovať, aby túto novú skúsenosť prežívali ako príležitosť naučiť sa niečo nové. Samozrejme, stretávame sa aj s objektívnymi problémami, keď je v rodine jeden počítač a viac detí, prípadne rodičia majú home office a tiež potrebujú počítač, alebo rodina žije v lokalite, kde je slabý internetový signál, alebo máme rodiny, ktoré nemajú internet. Taktiež je nabúraný rutinný život rodiny a tvrdej skúške mnohokrát čelí aj psychické zdravie. Mnohí rodičia chodia do práce, zabezpečujú chod rodiny, učia sa s deťmi... Toto všetko sa snažíme brať do úvahy pri online vyučovaní. Panie učiteľky a páni učiteľia sú tiež otcovia a matky, ktorí si túto situáciu overujú najprv na sebe.“

Špeciálne pedagogicky i psychologicky sú k dispozícii deťom i rodičom prostredníctvom telefónu i školskej stránky edupage. Asistentky komunikujú s rodinami, ktoré majú deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími problémami, a sú im nápomocné. Pritomné je aj vedenie, sleduje situáciu, odporúčania, zdvíha telefóny, odpovedá na emaily, komunikuje s rodičmi, snaží sa koordinovať online

vyučovanie, zabezpečuje vstupy na rôzne online výučbové portály.

„Vieme, že niektoré učivo bude nutné presunúť či dovysvetľovať v budúcom školskom roku. Podľa pokynov ministerstva školstva nebudú žiaci v tomto roku hodnotení známku, čo tiež prispieva k pokojnému priebehu učenia,“ dodala Alžbeta Rajnerová.

Mimoriadna situácia však učiteľov i rodičov veľa naučila. „Vážne a komplikované situácie, ktoré nás presahujú, skrývajú v sebe cenné príležitosti a je na nás, aby sme ich objavili,“ povedala zástupkyňa riaditeľky Alžbeta Rajnerová. „Už sme dostali nemalo spätných väzieb, ako deťom chýba škola, kamaráti, učenie a dokonca aj učiteľia. Rodičia tiež netrpezlivo očakávajú návrat svojich detí do školských lavíc a sami vidia, že vzdelávanie ich detí je majstrovstvom a umením. A my učitelia tento čas vnímame ako mimoriadnu príležitosť pre osvojenie si nových foriem učenia. Tento získaný čas je zároveň ponukou, aby sme ho využili užitočne a produktívne. Všetci. Učitelia, rodičia i deti. Napríklad na to, aby sme budovali vzťahy vo vlastných rodinách, venovali sa činnostiam, ktoré sme vždy odsúvali, čítali, maľovali, venovali sa koníčkam.“

Základná škola s Materskou školou Orešie:

Online vyučovanie využijú aj v budúcnosti

„Kontakt školy so žiakmi prebieha v prvom rade cez edupage. Učitelia im tam zadávajú úlohy, prezentácie, testy. Okrem toho sme začali využívať aj Teams MS online vyučovanie,“ uviedla pre časopis Pezinčan Gabriela Fornerová, riaditeľka Základnej školy s Materskou školou Orešie.

Učiteľom, ktorí nemajú prístup k internetu, umožnila škola vstup do budovy školy v čase, keď tam nikto nie je, aby mohli pracovať s deťmi online. Rodičia komunikujú s učiteľmi takisto cez edupage, prípadne cez Teams MS. V prípade problémov alebo ťažkostí kontaktujú rodičia a deti priamo učiteľa, zástupkyňu a riaditeľa školy.

„Akékoľvek problémy sa snažíme okamžite vyriešiť. Deti sa v domácom prostredí učia v rámci možnosti, opakujú a prehľbujú si vedomosti,“ doplnila Gabriela Fornerová. Podľa jej slov sa zatiaľ nedá presne odhadnúť, či budú mať deti po tomto období domáceho vzdelávania deficit v prebratí učiva, bude to zrejme veľmi individuálne.

Súčasný režim však môže priniesť aj pozitíva v podobe nových poznatkov a metód. „Naša škola sa určite naučí veľa ohľadom online vyučovania a plánujeme ho využívať aj v budúcnosti, napr. pri dlhodobom chorých deťoch a podobne,“ povedala Gabriela Fornerová, riaditeľka ZŠ a MŠ Orešie.

Spojená škola Pezinok-Modra:

Deti so znevýhodnením to majú ťažké

Spojená škola vzdeláva a vychováva deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami s rôznym druhom hendikepov. Ako vyplýva z jej názvu, je tu niekoľko organizačných zložiek: Špeciálna materská škola, Špeciálna základná škola a Praktická škola. Materskú školu navštevujú deti s autizmom, deti s narušenou komunikačnou schopnosťou a je tam aj oddelenie, kde sú deti s viacnásobným postihnutím. Základná škola je zameraná na deti s mentálnym hendikepom v kombinácii s ďalšími formami postihnutia (autizmus, telesné postihnutie, ADHD a pod). V Praktickej škole sa vzdelávajú žiaci s mentálnym postihnutím aj v kombinácii s iným zdravotným postihnutím, ktorým stupeň postihnutia neumožňuje prípravu v odbornom učilišti.

Online vzdelávanie škola využíva v oveľa menšej miere. „Je to ťažké, keďže máme napríklad veľkú časť detí z Glejovky. Mnohým rodinám chýba technické zázemie a niekedy aj vedomosti, teda online vzdelávanie sa nedá robiť paušálne so všetkými rodičmi,“ povedala pre časopis Pezinčan riaditeľka Spojenej školy Mgr. Gabriela Kováčová. „Rodiny, kde je to možné, pracujú online, ale podstatná časť vzdelávania detí spočíva dnes predovšetkým v kontakte pedagóga a rodiča. Učiteľky deťom pripravujú úlohy z jednotlivých tematických okruhov v rámci materskej školy, a tiež z jednotlivých predmetov na základnej i praktickej škole, prezentácie alebo pracovné listy a posielajú ich rodičom. Buď cez mail, alebo sa dohodnú telefonicky. V zhrnutej forme sú zverejnené na webovej stránke školy. Rodičia potom zasa posielajú práce na spätnú kontrolu učiteľkám.“

Ako dodala Gabriela Kováčová, keď má dieťa viacnásobné postihnutie, je ťažké s ním pracovať na diaľku. Napríklad u autistov môžu niektoré podnety vyvolať afekty, preto k nim treba pristupovať zvlášť citlivo. Väčšina práce teraz spočíva na rodičoch, pričom sa im učiteľky snažia poradiť, dennodenne spolu konzultujú, poskytujú metodickú

pomoc či pracujú s deťmi aj v rámci poradne.

„Rodičia sú unavení, ale snažia sa,“ dodáva Gabriela Kováčová. „Navýše rodičia detí s postihnutím vedia oceniť prácu učiteľa a škola má s nimi aj v normálnom režime viac-menej každodenný kontakt. Každý deň im učiteľka povie, čo žiakovi išlo dobre alebo v čom má problémy. Oveľa radšej by sme však učili deti v škole. Máme na to moderné technické vybavenie – povedzme interaktívnu podlahu, interaktívne tabule, kompenzačné pomôcky, špecializované miestnosti – snoozelen. Súčasťou školy je Centrum špeciálneho pedagogického poradenstva s odbornými zamestnancami, ktorí metodicky podporujú pedagógov aj rodičov. Sú tu všetky veci, ktoré deťom pomáhajú napredovať a prekonať bariéry vyplývajúce zo zdravotného postihnutia. Toto všetko rodič doma s deťmi nemôže absolvovať. Deti so zdravotným znevýhodnením sú obzvlášť ťažkou skupinou, ale snažíme sa, ako sa dá.“

Základná škola na Fándlyho ulici v Pezinku:

Naučíme sa úcte a pokore

Vyučovanie sa uskutočňuje online aj na Základnej škole na Fándlyho ulici v Pezinku. Ako uviedla riaditeľka školy Ing. Monika Hlúšková, väčšina hlavných predmetov prebieha cez online konferencie. Úlohy, pracovné listy a iná komunikácia prebieha cez stránku edupage či priamo cez mailovú komunikáciu.

Ako situáciu zvládajú rodičia je podľa riaditeľky Moniky Hlúškovej skôr otázka pre nich.

„Z pozície školy ide o správnu komunikáciu medzi rodičmi a učiteľmi či už priamo alebo cez triedneho učiteľa,“ uviedla Monika Hlúšková pre časopis Pezinčan. „Komunikácia je na dobrej úrovni – a na jej základe učiteľia prispôsobujú rozsah, prostriedky i záťaž tak, aby sa dala zvládnuť a korigovať. Taktiež zohľadňujú aj osobné možnosti rodín žiakov. Doteraz sme vnímali, že čo rodič to učiteľ. Mnohí rodičia si mysleli, že byť učiteľom je ľahké, že učiť je hračka a že učiteľ má veľa voľného času a prázdnin. Táto situácia prináša zmenu. Pre rodičov je tu veľmi ťažká pozícia, keď pracujú z domu a venujú sa deťom. Rodičia neraz nestačia na vzdelávanie detí. A mnohé deti ich, žiaľ, nerešpektujú. Už teraz majú učiteľia od rodičov spätnú väzbu, že ich prácu oceňujú a vážia si ju. Veríme, že nás táto situácia naučí vážiť si prácu toho druhého. Byť menej kritický, vedieť oceniť a pochváliť. To platí v každej oblasti, nielen v školstve. Ale aj toto sa v školách učí, len, žiaľ, deti sa potom v živote stretávajú s kritikou, hnevom, ponižovaním a stresom. Takže veríme spoločne, že domáce vzdelávanie nám prinesie aj pozitíva vo forme úcty, pokory, vďačnosti a dobra.“

-ky-

Letný semester a slávnostné promócie ATV sú presunuté

❖ Ak by Slovensko nepostihla pandémia koronavírusu, 28. apríla by končil letný semester Akadémie tretieho veku (ATV) a 13. mája by 96 frekventantov 2. ročníka ATV z odborov Zdravie z prírody, Maliarske techniky, Genealógia – poznávanie histórie vlastného rodu a Počítače a digitálna fotografia zažilo slávnostné, v poradi už dvanásť, promócie absolventov ATV v Pezinku.

Kvôli koronavírusu muselo mesto Pezinok presunúť aj letný semester a slávnostné promócie v akademickom

roku 2019/2020 na obdobie, kedy bude opäť možné organizovať hromadné podujatia pre seniorov. Keďže frekven-

tanti aktuálneho školského roka majú uhradenú výučbu na celý rok a väčšina z nich prejavila záujem štúdium dokončiť, vedenie mesta rozhodlo, že ihneď, ako to situácia dovoľí, dokončí najskôr výučbu letného semestra a promócie 2019/2020 a až následne otvorí nový ročník Akadémie tretieho veku. Do úvahy prichádzajú dve časo-

vé alternatívy, obe sú však podmienené súhlasom zo strany príslušných štátnych epidemiologických orgánov – dokončiť aktuálny akademický rok buď na jeseň 2020, alebo na jar 2021. To znamená, že nový ročník ATV by pri priaznivej epidemiologickej situácii otvorilo mesto na jeseň 2021. O ďalšom vývoji a konkrétnych termínoch bude mesto informovať samotných frekventantov aktuálneho akademického roka a tieto informácie zverejní aj na webovej stránke mesta.

-el/-tv-

ÁNO, TERAZ!

ŠKODA JE PRE KAŽDÉHO EŠTE DOSTUPNE IŠIA

> výnimočná zľava až do 3 500 €
 > 5 rokov bezplatného servisu
 > odklad splátok o 6 mesiacov
 > výhodný výkupný bonus

Neodkladajte návštevu u nás na potom. Nastavíme vám ponuku presne podľa vašich predstáv a možností.

ŠKODA Financial Services
Úver, Lízing, Poistenie, Mobilita.

Kombinovaná spotreba a emisie CO₂ automobilov ŠKODA FABIA, SCALA, KAMIQ a KAROQ: 4,4 – 7,4 l/100 km, 116 – 185 g/km. Uvedené informácie a fotografie majú len informatívno-illustračný charakter. Podrobnosti o ponuke modelov, konečných cenách, špecifikácii vám poskytne autorizovaný predajca značky ŠKODA.

www.skoda-auto.sk

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

KARIREAL
SLOVAKIA

PLASTOVÉ A HLINÍKOVÉ OKNÁ A DVERE

aluplast **Noves**
Hasau GROUP

VY DODÁTE VÝHLAD, MY OKNO.

DEMISTAV, Pezinok, Holubyho 28
predajňa je presťahovaná na 3. poschodie

0903 710 390, demistav@demistav.sk
www.demistav.sk

BYTY ZÁHRADY, 2 a 3 izbové byty

www.bytyzahrady.sk 0905225522 info@bytyzahrady.sk

VENCORP
MANAGEMENT

Ponuka škôl v Pezinku sa rozširuje o tretiu súkromnú základnú školu

Pred mesiacom bola do siete škôl Ministerstva školstva SR zapísaná tretia súkromná škola na území mesta, dvojjazyčná Montessori škola s rodinnou atmosférou Jolly HOMESCHOOL.

Deti sú od narodenia zvedavé, tvoria a rodia sa s obrovským potenciálom. K ich zdravému rozvoju potrebujú podnetné a láskyplné prostredie, ktoré im umožní objavovať svet. Práve takéto prostredie im ponúka Jolly HOMESCHOOL. V našej škole im otvárame cestu k sebarealizácii, túžbe po poznaní a zodpovednosti. Nelimitujeme ich časovo ani hodnotením.

Jolly HOMESCHOOL vychádza z odkazu Marie Montessori – vedkyne, ktorá vyvinula vedecký model ľudského vývoja a jemu zodpovedajúci vzdelávací prístup, ktorý plne využíva ľudský potenciál. Naše vzdelávanie je položené na základoch, aká je moja úloha a ako ja môžem prispieť ostatným. Napri-

klad deti preberajú učivo stavby a vývoju rastlín. Okrem pojmov skúmajú formou pokusov a zaujímavých príbehov úlohu, ktorú si každá časť rastliny plní bez toho, aby si to uvedomovala, ako pomáha ostatných častiam, ako spolu tvoria celok a prispievajú k dobru ostatných. Výstupy detí vedú k projektom, kde vidieť, že učivo rozumejú, obdivujú zázrak prírody, vážia si ju a prepájajú znalosti do vlastného života.

Našou silnou stránkou sú cudzie jazyky. Bežná komunikácia aj výuka

prebieha už od prvého ročníka v anglickom jazyku. Jazyky sú v našej škole predstavené príbehmi o ich vzniku vďaka ľudskej činnosti a potrebe komunikovať, zaznamenať veľké myšlienky ľudstva. S týmto postojom deti skúmajú rôzne jazyky. Momentálne sa u nás prirodzene rozpráva anglicky, slovensky a rusky.

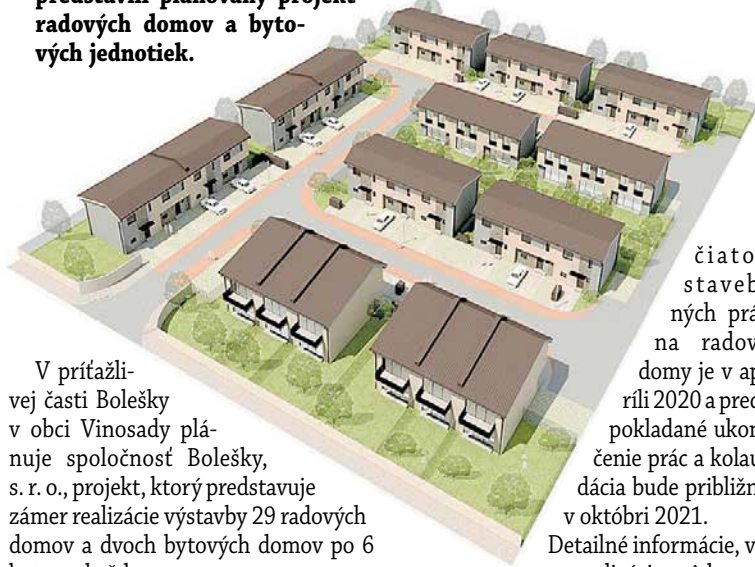
Jolly HOMESCHOOL sídli v rodinnom dome. Zakladáme si na rodinnej atmosfére, pretože rodina poskytuje bezpečie, spoločnú starostlivosť a rešpekt. Hodnoty rodiny a spoluprácu s rodičmi pretvárame do prostredia školy.

V školskom roku 2020/2021 uvítame ešte 4 deti do 1. ročníka.

V. Macháľková/PR

Projekt Bolešky Vinosady – štýlové bývanie pod vinicami

Obec Vinosady zaznamenáva výrazný dopyt o kúpu či už stavebných pozemkov, rodinných domov, alebo bytových jednotiek. Dôvodom je výhodná poloha v rámci trojuholníka Modra – Pezinok – Senec, ako aj túžba mnohých záujemcov vybudovať si domov v blízkosti prírody, avšak nie ďaleko od mestskej infraštruktúry a občianskej vybavenosti, čo poskytujú najmä mestá Modra a Pezinok. Pre záujemcov, ktorí hľadajú bývanie v novostavbe a želajú si ostať v okrese Pezinok, by sme radi predstavili plánovaný projekt radových domov a bytových jednotiek.

V priťažlivej časti Bolešky v obci Vinosady plánuje spoločnosť Bolešky, s. r. o., projekt, ktorý predstavuje zámer realizácie výstavby 29 radových domov a dvoch bytových domov po 6 bytov v každom, na rozlohe 8047 m² s vybudovanou infraštruktúrou sietí a príjazdových komunikácií. Výmery interiérov radových domov budú 80,3 m² a výmery interiérov bytov sa budú pohybovať v rozmedzí 47,29 m² až 50,00 m².

Samotná poloha tejto lokality z nej robí zaujímavú možnosť riešenia bytovej otázky hlavne pre mladé rodiny, ktoré potrebujú bývať v blízkosti Bratislavy, resp. Pezinka a zároveň hľadajú pokojnejšie miesto na bývanie v rámci vidieka pod Malými Karpatmi a malebnými vinicami, a to všetko za prijateľnú cenu. Predpokladaný za-

Bolešky
VÁŠ NOVÝ DOMOV POD VINICAMI

www.bolesky.sk

PR

■ Výkup nehnuteľností
 ■ Inžiniering
 ■ Predaj projektov RD
Tel.: 0905 470 334

Glazúrovanie vaní za prijateľnú sumu so zárukou.
Tel.: 0905 983 602

VÝROBA BETÓNU
www.jsservis.sk
033 / 642 2258 | 0903 604 004
Bratislavská 83, 902 01 Pezinok

Prenájom kancelárskych a skladových priestorov
Stavebná činnosť
Výstavba RD
Energetické certifikáty budov

POČVOVNÍČKE A RYBÁRSKE POTREBY
Chiruca
tel.: 033 642 24 52
mobil: 0903 275 777
www.chiruca.sk

Viac informácií na www.jollyhomeschool.sk

Pomôžte nám obnoviť spoločenskú rubriku

❖ **Vzhľadom na veľký záujem zo strany čitateľov mestských novín Pezinčan by sme chceli obnoviť spoločenskú rubriku, ktorá dlhé roky prinášala informácie o novorodencoch, sobášoch, jubilantoch a zosnulých. Pri jej opätovnom zavedení však budeme potrebovať vašu pomoc.**

Obľúbená spoločenská rubrika bola pravidelnou súčasťou novín. Vďaka spolupráci redakcie, oddelenia matriky a evidencie obyvateľstva ste sa mohli každý mesiac dočítať, komu sa narodilo bábätko, kto sa zosobášil alebo oslavuje jubileum či smutnejšiu správu – kto nás navždy opustil. Zmeny nastali s prijatím GDPR – všeobecného nariadenia na ochranu osobných údajov, ktoré znemožnilo dovtedajší spôsob zverejňovania. Nariadenie GDPR si totiž vyžaduje písomný súhlas dotknutých osôb so zverejnením osobných údajov.

Obnovenie rubriky nie je možné bez vzájomnej spolupráce Mestského úradu Pezinok a novomanželov, jubilantov, rodičov novorodencov a blízkych osôb zosnulých. **Ak máte záujem o zverejnenie informácií v spoločenskej rubrike** (narodenie dieťaťa, sobáš, jubileum, úmrtie blízkej osoby), **príďte osobne na mestský úrad na oddelenie matriky alebo evidenciu obyvateľstva, kde môžete údaje nahlásiť a zároveň**

veľ podpísať súhlas so spracovaním a publikovaním osobných údajov v rozsahu meno, priezvisko, dátum narodenia, dátum sobáša. Následne bude informácia zaradená do najbližšieho vydania novín.

Súhlas so zverejnením a publikovaním osobných údajov môže udeliť dotknutá osoba alebo osoba disponujúca notársky overeným splnomocnením.

Úmrtie

Na zverejnenie informácie o úmrtí je potrebný súhlas so zverejnením osobných údajov zosnulého od všetkých blízkych osôb v zmysle § 116 Občianskeho zákonníka (napr. pozostaleho manžela a detí). Súhlas je možné udeliť pri nahlasovaní úmrtia na úrade. Často však úmrtie nahlasujú pohrebné služby alebo pri úmrtí mimo mesta trvalého pobytu iné matriky. V takýchto prípadoch súhlas

chýba, preto je potrebná návšteva na úrade za účelom podpisu súhlasu.

Jubilanti

Osobná návšteva na úrade je potrebná aj v prípade jubilantov, ktorí sa chcú s informáciou o svojom životnom jubileu podeliť v novinách. Pezinčania, ktorí majú zároveň záujem o Slávnostné stretnutie s primátorom mesta organizované trikrát do roka, môžu udeliť súhlas so zverejnením aj pri požiadavke o účasť na tomto stretnutí.

Novorodenci

Mestský úrad disponuje údajmi o novorodencoch aj bez povinnosti ohlasovať narodenie dieťaťa na mestskom úrade v evidencii obyvateľov. Avšak bez súhlasu nie je možné uverejnenie. Preto je opäť potrebné prísť na úrad, požiadať o zverejnenie a podpísať súhlas.

Sobáš

Novomanželia môžu v prípade záujmu o zverejnenie informácie o ich sobáši udeliť súhlas so spracovaním osobných údajov a publikovaním v novinách na matrike pri vyplňovaní Žiadosti o uzavretie manželstva. **-nb-**

Pripomenuli sme si 75. výročie ukončenia 2. svetovej vojny

Vo štvrtok 7. mája o 16.00 h sme si pri Pamätníku osloboditeľov na Mladoboleslavskej ulici pripomenuli mimoriadne významnú historickú udalosť – 75. výročie ukončenia 2. svetovej vojny v Európe. Zástupcovia Klubu Pezinok ZV SR v zložení plk. v.v. Ing. Milan Víglašský, predseda klubu, plk. v.v. Ing. Stanislav Šimon, podpredseda klubu, mesto Pezinok v zastúpení primátora mesta Ing. arch. Igora Hianika a delegácia ZO SZPB brig. gen. Karola Pekníka Pezinok položili veniec k pamätníku. OÚ Pezinok položil veniec k pamätníku v dopoludňajších hodinách.

Druhá svetová vojna v Európe – najväčší a najrozsiahljší ozbrojený konflikt v dejinách ľudstva – zasiahol do ľudských životov a natrvalo poznačil osudy množstva ľudí, miest a obcí. Koniec vojny na jednej strane priniesol so sebou radosť a úľavu, no na druhej strane aj následky, s ktorými sa bolo potrebné vyrovnávať a jednotlivé krajiny sa dlhú dobu spamätávali z hrôz vojny. Napriek tomu, že od tohto ozbrojeného konfliktu uplynulo už dlhých 75 rokov, je dôležité si tieto udalosti pripomínať a nedopustiť, aby určité skupiny ľudí skresľovali dejiny. **Text: S. Šimon, foto: T. Vagačová**

SPOMÍNANIE

Dňa 13. marca 2020 náš opustil náš drahý manžel, otec a dedko **Ing. Vincent Zimka** vo veku nedožitých 84 rokov. Ďakujeme všetkým, ktorí sa pripojili k smútiacej rodine na diaľku zaslaním smútočnej kondolencie či návštevou cintorína v uplynulých dňoch, keďže osobná účasť na pohrebných obradoch pre rešpektovanie opatrení nebola možná. Manželka Elenka, dcéry Danka a Katka s rodinami.

V srdciach tých, ktorí Ťa milovali, budeš stále žiť.

Dňa 12. apríla 2020 uplynulo 10 rokov, čo nás navždy opustil **Michal Lunák**. S láskou spomínajú manželka, deti s rodinami. Kto ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku s nami.

Dňa 25. mája 2020 uplynul rok, čo nás navždy opustil otec, dedko, pradedko **Alojz Funka**. S láskou a úctou spomínajú synovia s rodinami a ostatná rodina.

Dňa 8. mája 2020 uplynulo 6 rokov, čo nás navždy opustil **Stanislav Buday**, s láskou spomína celá rodina. Kto ste ho poznali, venujte mu, prosím, s nami tichú spomienku.

Dňa 25. mája 2020 uplynulo 5 rokov, čo nás navždy opustil náš milovaný manžel, otec a dedko **Igor Durec**. S láskou spomínajú manželka a dcéry s rodinami.

Dňa 18. mája 2020 uplynulo 5 rokov, čo nás navždy opustil manžel, otec a dedko **Ladislav Schisler**. S láskou a smútkom v srdci spomína manželka, syn, dcéry a vnuci. Ďakujeme všetkým, ktorí mu venujú tichú spomienku.

Dňa 27. mája 2020 sme si pripomenuli 8. výročie úmrtia nášho drahého manžela, otca, dedka a pradedka **Vladimíra Slimáka**. S láskou a vďakou spomína celá rodina. Kto ste ho poznali, venujte mu, prosím, tichú spomienku.

Dňa 26. mája 2020 sme si pripomenuli 5. výročie úmrtia môjho manžela **Antona Brnu**. S láskou spomína manželka a deti s rodinami. Ďakujeme všetkým, ktorí mu spolu s nami venujú tichú spomienku.

Dňa 26. mája uplynulo 13 rokov, čo nás opustil náš drahý, milovaný manžel, otec a dedko **Pavel Nestarec**. S veľkou láskou a úctou našho spomínajú manželka Oľga s dcérami Silvou a Zlaticou a jej rodinou.

Dňa 21. mája 2020 uplynuli 3 roky odvtedy, čo nás predišiel do večnosti náš drahý **Peter Slamka**. Ďakujeme všetkým, ktorí našho spolu s nami s láskou a úctou spomínajú. Smútiaca rodina.

Odišli ste ticho vo dňa, v srdci zostal smútok, žiaľ.

Dňa 22. mája 2020 sme si pripomenuli 40 rokov od úmrtia **Karola Baňáka** a 17. mája 2020 2. výročie od smrti **Anny Baňákovvej**. S láskou spomínajú deti Zlata, Vlado, Anina s rodinami.

Odišla ticho, niet jej medzi nami, v našich srdciach žije spomienkami.

Dňa 17. mája 2020 uplynulo 22 rokov od úmrtia našej milovanej **Emílie Vargovej**, rod. Slamkovej. Všetkým, ktorí jej venujú tichú spomienku, ďakujeme. Dcéra s rodinou.

Osud Ťi nedoprial s nami dlhšie byť, ale v našich srdciach budeš stále žiť.

Dňa 10. mája 2020 sme si pripomenuli 5. výročie úmrtia nášho drahého manžela, otca, dedka a pradedka **Jaroslava Ženiša**. S láskou spomíname.

Dňa 7. mája 2020 uplynuli už dva smutné roky, čo nás navždy opustila naša drahá mama, sestra, babka a priateľka **Marta Balcová**. S láskou a smútkom v srdci spomína dcéra a syn s rodinami a najmä všetky vnúčatá. Prosím, venujte jej s nami tichú spomienku.

„Počujete to ticho?“ Touto citáciou náš drahý zosnulý niekedy oslovoval účastníkov pri smútočných zhromaždeniach. A to obrovské „ticho“, bolesť a nevýslovné prázdno zasiahlo našu rodinu z jeho nečakane náhleho odchodu.

Dňa 28. mája 2020 sme si pripomenuli 1. výročie úmrtia **JUDr. Dušana Vilima**, ktorý nás opustil vo veku nedožitých 73 rokov. S láskou a úctou spomína manželka, synovia Peter a Andrej s rodinami, ešte žijúca mamička Mária, brat Janko a sestra Lubka s rodinami a ostatná rodina z Gemera. Ďakujeme predovšetkým členom Malokarpatského banického spolku v Pezinku, banickým spolkom a cechom Slovenska, Česka a Poľska, ako i bývalým spolupracovníkom, ostatným spoločenským organizáciám, priateľom a známym, že našho nezabúdajú a spomínajú.

Odišiel si ticho a niet Ťa medzi nami, v srdciach našich žijíš spomienkami.

Dňa 30. mája 2020 sme si pripomenuli nedožitú 69. narodeniny **Milana Mravca**. Kto ste ho poznali, venujte mu, prosím, tichú spomienku. S láskou a úctou spomínajú manželka Joja, dcéry Jojka a Mirka s rodinami a ostatná rodina.

Dňa 16. mája 2020 sme si pripomenuli 4. smutné výročie, čo nás opustil náš milovaný manžel, otec, dedko a brat **Pavel Čech**. S láskou a úctou spomínajú a za tichú spomienku ďakujú manželka Anna, syn Peter, dcéry Hanka, Miriam s rodinami a brat Dušan.

Odišla si bez rozlúčky, čo nikto nečakal. Už len kytíčku Ťi na hrob môžeme dať, modlitbu tichú odriekať a s láskou spomínať. Prišlo nové ráno a s ním nový deň, začal však správou, znela ako najkrutejší sen. Všetko bolo preč, nad Tvojím náhlým tragickým odchodom každý, kto Ťa poznal, stratil reč. Prázdno je tam, kde znel Tvoj hlas, len spomienka zostáva v nás. Čas plynie, bolesť stále trápi, ale Teba, Anitka, nám už nikto nenavrúti. Odišla si náhle, nečakane, na rozlúčku nebol čas, Tvoj odchod zabolél všetkých nás. Milovali sme Ťa, Ty si milovala nás, tú lásku nezničí ani čas. Tak tichučko snívaj svoj večný sen a ver, že my nezabúdame na ten smutný deň.

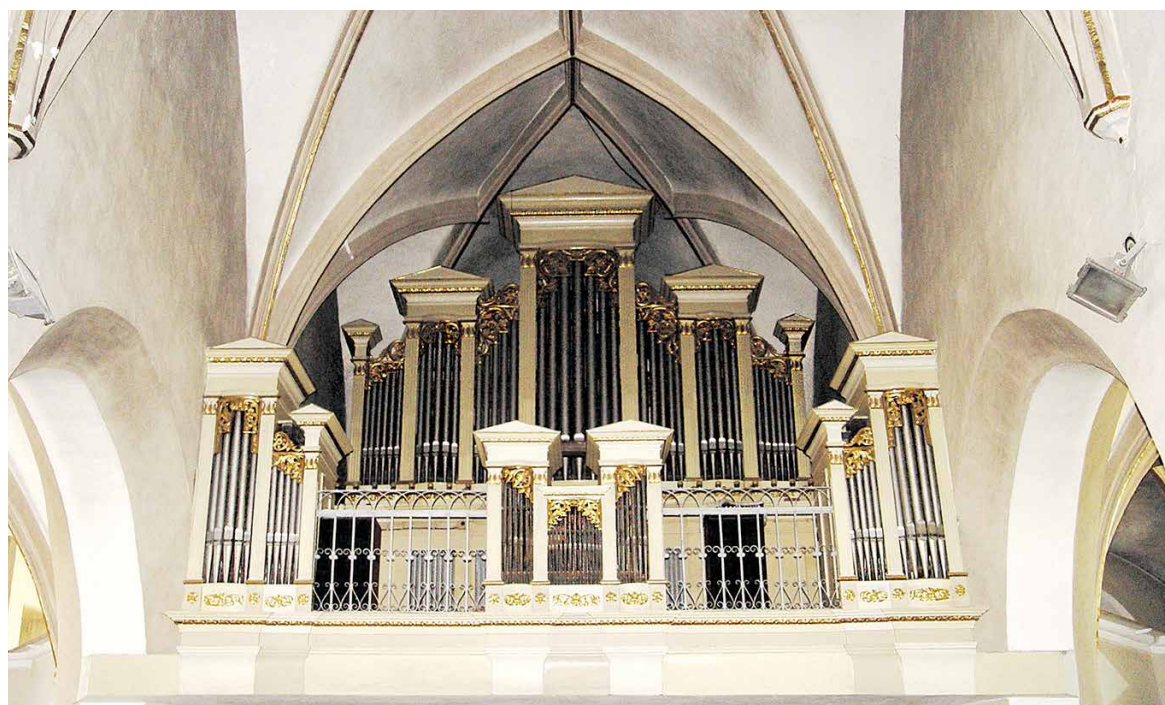

Dňa 6. júna 2020 si s veľkým smútkom pripomenieme 20. výročie úmrtia našej milovanej **Anitky Klamovej**, rod. Bučekovej. Kytíčku na hrob položíme, sviečky zapálime a s láskou spomíname. Kto ste ju poznali a radi mali, venujte jej, prosím, tichú spomienku spolu s nami. Smútiaca rodina.

Dňa 13. júna 2020 uplynú 13 rokov, čo nás navždy opustila drahá **Marta Blažíčková**. S láskou spomína manžel a ostatná smútiaca rodina. Ďakujeme všetkým, ktorí jej spolu s nami venujú tichú spomienku.

*Kto ho poznal, spomenie si, kto ho mal rád, nezabudne. Žiješ v srdciach tých, ktorí Ťa milovali. V tomto období si pripomíname 20. výročie úmrtia nášho drahého **Jozefa Virgoviča**. S úctou a láskou spomína smútiaca rodina.*

Pezinok opravuje organový skvost, projekt môžete podporiť aj vy

Medzi vzácne pamätihodnosti Pezinka patrí aj organ vo Farskom kostole. Ozdobou Chrámu Nanebovzatia Panny Márie je od roku 1863. Od roku 2004 však zmlkol. Medzičasom kostol prešiel rekonštrukciou a reštaurujú sa aj kráľovský hudobný nástroj. V tejto chvíli aj od ochoty Pezincanov podieľať sa na tomto projekte záleží, kedy sa majestátny organový zvuk opäť rozľahne priestormi kostola.

História Farského kostola siaha do roku 1280, kedy je o ňom prvá písomná zmienka, ba dokonca podľa niektorých zdrojov až do roku 1190. V roku 2002 sa začalo s obnovou exteriéru pamiatky a na ňu plynule nadviazala aj rekonštrukcia interiéru, ktorej súčasťou bol samozrejme aj reštaurátorský a archeologický výskum.

„Keď v roku 2004 padlo rozhodnutie, že sa ide rekonštruovať interiér kostola, ukázalo sa, že je poškodená aj drevená konštrukcia chórusu, takže hrozilo jej spadnutie spolu s časťou organa. Bolo treba ju sanovať, a na to musel byť organ demontovaný. A keď už sa musel tento vzácny nástroj demontovať, bola to príležitosť reštaurovať ho,” povedal pre časopis Pezincan Marián Šipoš, člen farskej rady a viceprimátor mesta Pezínok. „Plán bol taký, že sa rýchlo opraví kostol a rovnako rýchlo sa aj organ vráti na svoje miesto. Ibaže rekonštrukcia zhltila viac času a aj peňazí. Tak sa natiahlo aj reštaurovanie organu.”

Nelahkej úlohy dať nástroj opäť do pôvodného stavu a rozozvučať jeho registre

i píšťaly sa zhostil reštaurátor Vladimír Gazdík. Pezincania si ho vybrali, pretože je známy svojou precíznou prácou a odbornou kvalifikáciou. Ako zdôrazňuje, organ potreboval „generálku” v každom prípade.

„Bol v zúfalom stave. Drevené píšťaly boli zožraté červotočom a v zlom stave bolo aj technické zariadenie organa. Teda odhliadnuc od rekonštrukcie kostola a od toho, že sa opravoval chór, bol najvyšší čas organ reštaurovať,” uviedol Vladimír Gazdík pre Pezincan.

Prvý kus – a hneď taký vydarený!

Podobne ako Farský kostol, aj organ má svoju históriu, ktorá by vydala na napsanie knihy. Pochádza z dielne legendárnej organárskej rodiny Šaškovcov z Brezovej pod Bradlom. Traďuje sa, že rodina – pôvodne s iným menom – žila na Morave a v čase prenasledovania evanjelikov po bitke na Bielej hore sa uchýlila na Slovensko. Pri úteku smerom do Uhorska si pripadal otec rodiny ako orol, ktorý prelietava cez hory. A keďže „orol” sa po

maďarsky povie „sas” (čítaj šáš) dal si po ňom nové meno – Šaško.

Nevedno, či sa to udialo presne takto, no isté je, že Martin Šaško senior (1807–1893) bol uznávaným organárom a tiež zanieteným národovcom. V jeho šlapajach sa vydal aj jeho syn s rovnakým menom. Pezinský organ bol jeho prvým samostatným dielom. A hneď veľmi vydareným.

„Išlo o prvý organ, ktorý v roku 1863 postavil Martin Šaško mladší úplne sám. A hneď si trúfol na majestátny nástroj s dvadsiatimi piatimi registrami,” vysvetľuje Vladimír Gazdík. „Len pre porovnanie, o rok neskôr postavil neďaleko odtiaľto svoj prvý organ iný začínajúci organár, a ten mal iba osem registrov. Už z tohto rozdielu vidno, aký talentovaný a výnimočný bol Martin Šaško mladší.”

V 19. storočí bol organ neoddeliteľnou súčasťou nielen chrámovej hudby, ale jeho zvukové možnosti inšpirovali aj skladateľov veľkých symfonických diel. Zvuk organa v tomto období už výrazne ovplyvňujú farby symfonického orchestra. Martin Šaško ml. bol novátor, ktorý sa snažil organ ako nástroj zmodernizovať nielen po technickej stránke, ale najmä sa priblížiť zvukovému ideálu doby.

Skúsenosti otca a odvaha syna

Cirkevní hudobníci zväčša vedeli, ako chcu organ používať, čo na ňom budú hrať. Z toho vyplývali aj požiadavky farskej rady v Pezinku, keď sa rozhodla pre zhotovenie nového organu – v kostole bol totiž v tom čase 16-registrový organ z roku 1767, jeho osud však nie je známy.

„Šaškovci boli vzdelaná rodina, bolo známe, že stavali krásne a zvukovo veľmi kvalitné organy. Navyše pôsobili neďaleko, preto bolo logické, že voľba padla na nich,” hovorí Vladimír Gazdík.

Výsledkom bol jedinečný nástroj, jeden z najkrajších a najvzácnejších na Slovensku. Skladá sa zo štyroch skriň, pričom už samotné členenie jedného

manuálu na viac častí nebolo v tom čase v našich končinách zvykom. Zrejme aj spomínaný chór postavil organár, aby toto technické riešenie mohol realizovať – teda pristaval drevené pódium k renesančnej empore, aby časť nástroja vysunul dopredu.

„Rovnako jedinečný je nástroj aj po zvukovej stránke. Šaško mladší prevzal vedomosti od otca, ale doplnil aj nové moderné prvky, ktoré videl vo svete,” doplnil Vladimír Gazdík. „Tým, že sám vedel hrať na organe, mal jasnú predstavu o tom, ako chce organ postaviť a aký zvuk chce docieľiť. Vo všeobecnosti používali Šaškovci na svoju dobu veľa pokrokových prvkov.”

Pezinský organ sa v mnohom líši od svojich „rovesníkov”. Napríklad vzdušnice, v ktorých sa rozdeľuje vzduch medzi jednotlivé píšťaly, mávajú bežné organy dve, niekedy iba jednu, pezinský organ ich má deväť. Pedál sa obvykle stavil v rozsahu jednej oktávy, teda dvanástich píšťal, pretože sa nohami obvykle hrali iba držané tóny. Ale časť pedála v pezinskom organe má dvadsaťštyri tónov. Takisto sa dali takzvanou „spojkou” prepojiť píšťaly medzi manuálmi, a tým rozšíriť zvukové možnosti nástroja, alebo bolo možné zvuk manuálových píšťal pripojiť na pedál. Šaškovci s obľubou používali špeciálnu oktávovú spojku, vďaka ktorej mohli súčasne s hranými tónmi zaznieť aj tóny o oktávu vyššie a nižšie. To ešte umocnilo majestátny zvuk nástroja, na ktorý si do Pezinka chodili zahrať aj profesionálni organisti, ba aj hostia zo zahraničia.

Rekonštrukcia ide pomalšie

Hmotnosť organu sa odhaduje na 1,5 až 2 tony, čo predstavuje hmotnosť niekoľkých klavírov. „Je to najväčší organ, aký Martin Šaško mladší postavil na Slovensku. Keď ho dokončil, pracoval na ďalších nástrojoch spoločne so svojím otcom a až po pätnástich rokoch, teda v roku 1878, postavil svoj vôbec najväčší organ v Békešskej Čabe,” povedal člen farskej rady Marián Šipoš.

On sám je s organom spätý od detstva. „Užil som sa hre na klavír, no už od svojich deviatich rokov hrám aj na organe, keďže otec viedol chrámový zbor a potreboval ho sprevádzať hrou na organe. Tu sa slávali všetky významné sviatky a organ so zborom sme používali pravidelne. Chodil som sem hrať dovtedy, kým nástroj nešiel do dielne na reštaurovanie, teda do roku 2004,” spomína Marián Šipoš.

Ako to už býva, finančné prostriedky na opravu kostola sa vyčerpali a čas plynie... „Rekonštrukcia kostola bola finančne náročná a dostali sme sa do situácie, keď sme museli dokončiť veci nevyhnutné preto, aby sme vôbec kostol mohli otvoriť a aby mohol fungovať. Do toho sa, žiaľ, organ nezmestil. Kostol teda zatiaľ funguje bez neho,” povedal pre časopis Pezincan farár Ján Ragula, ktorý prišiel do pezinskej farnosti v roku 2009.

Dokončenie komplexnej rekonštrukcie kostola sa rozdelilo na štyri etapy. Pr-

vou je obnova exteriéru, zvonov, chodníkov a záhrady, v druhej prídu na rad lavice a spovednice. V tretej nasleduje organ a štvrtou by malo byť vrátenie poskytnutého úveru.

„Žiaľ, nedarí sa nám získavať prostriedky tak, ako bolo v pláne. Mali by sme byť v štvrtej etape, ale zatiaľ sme stále v prvej. Preto sa obraciame aj na ľudí mimo cirkevného prostredia. Možno niekto nemá chuť prispieť na kostol a jeho obnovu, ale nemal by problém podporiť reštaurovanie organu, pretože je to naozaj vzácne dielo a jeho funkcia je nielen liturgická, ale aj umelecká. Je to kultúrne a historické dedičstvo pre Pezincanov aj pre Slovensko,” vysvetlil Ján Ragula.

Zapišu ho medzi kultúrne pamiatky?

Tak sa otvára príležitosť, aby sa do projektu zapojila aj verejnosť. „Vymysleli sme adopciu píšťal či registrov, čo v praxi znamená, že jednotlivec alebo rodina si môžu symbolicky adoptovať píšťalu – prispeli konkrétnou sumou na jej opravu a vždy, keď organ zaznie, budú vedieť, že je to aj ich zásluha,” hovorí Marián Šipoš. Navyše sa dá na zadnú stranu novej cínovej píšťaly aj vyryť meno jej dobrodinc.

Podobne, no za viac peňazí, bude možné si adoptovať aj register. Ak by sa však našiel dobrodinec, ktorý by venoval významnú čiastku na dokončenie opravy, farnosť Pezínok ponúka organizovať improvizáciu súťaže mladých talentov s názvom nesúcim meno tohto dobrodinc.

„Je to pre nás prekvapujúce, ale organ doteraz nebol vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku, hoci ide o veľmi vzácne dielo. A, žiaľ, nie je možné ho ako zaregistrovať, pretože je momentálne rozobratý,” dodáva Marián Šipoš. Aj s ohľadom na tento fakt sa už pri rekonštrukcii nástroja postupuje tak, ako keby národnou kultúrnou pamiatkou už bol.

„Pôvodné časti organa ostanú zachované. Poškodené diely zreštaurujeme a chýbajúce zrekonštruujeme podľa pôvodných, tak aby ostal zachovaný jednotný vzhľad aj vo vnútri organa. Najdôležitejšou časťou bude reštaurovanie zvuku, po ktorom by veľmi dlhom čase opäť vynikne bohatá farebnosť majstrovského diela Martina Šaška ml.” vysvetľuje Vladimír Gazdík.

A aký je časový horizont obnovy? Podľa Mariana Šipoša, ak by bolo dostatok financií, mohol by sa konať vo farskom kostole povedzme do jeden a pol roka slávnostný otvárací koncert. „Ale keďže bol organ postavený v roku 1863 a blíži sa 160. výročie postavenia organa, tak aj rok 2023 by bol peknou príležitosťou,” dodáva Vladimír Gazdík.

Takisto farár Ján Ragula potvrdzuje, že organ ku kostolu patrí, a to nielen pri liturgii. „Zážitkom sú pre mňa aj organové koncerty. Je fantastické počúvať najmä mladých ľudí, čo všetko dokážu na organe zahrať. Zaslúžene sa mu hovorí kráľovský nástroj.”

Treba veriť, že tóny kráľovského nástroja zaznejú v obnovenom Farskom kostole čo najskôr.

-ky-, foto: archív V. Gazdika

Reštaurovanie organu vrátane historickej skrine stálo doposiaľ 98 367,70 €, na dokončenie treba cca 80 000 €.

Čo sa zatiaľ zrekonštruovalo: Veľké technické diely skrine, magazínový mech, 8 vzdušnic, prospektové píšťaly, 848 kovových píšťal, rekonštrukcia chýbajúcich píšťal, hrací stôl, klaviatúra.

Čo ešte čaká na opravu: Postaviť ochrannú ozdobnú skriňu na mieste a pospájať celý mechanický systém od klaviatúry až k píšťalam; ďalej zreštaurovať 227 drevených píšťal (najväčšia má 5 m), intonácia všetkých píšťal (prispôbenie ich zvuku novému priestoru), ladenie nástroja, povrchové úpravy skrine a záverečná správa.

Ak sa rozhodnete prispieť na opravu organu vo Farskom kostole, môžete tak urobiť prostredníctvom špeciálne zriadeného účtu farnosti Pezínok s číslom:

SK16 7500 0000 0040 2807 4720

Hanuskovci sa predstavili v Piešťanoch

❖ **Významní a aktívni tvorcovia – keramikári z Pezinka, manželia Mária a Oskar Hanuskovci, pripravili pre piešťanskú galériu Fontána svoju tohtoročnú jarnú prezentáciu tvorby.**

Manželia Hanuskovci vystavovali v Piešťanoch už pred niekoľkými rokmi v rámci kolektívnej výstavy autorov v cykle Malokarpatské emócie. Už vtedy pripravili občanom a návštevníkom Piešťan nečakané prekvapenie, keď sa M. Hanusková predstavila nielen ako keramikárka, ale po prvý raz aj ako maliarka obrazov.

Na tohtoročnú sólovú prezentáciu svojej tvorby na jarnej výstave 2020 vo Fontáne pripravila M. Hanusková opäť prekvapenie pre širokú verejnosť – nový žáner svojej tvorby, obrazy maľované na skle. Aj takýmto spôsobom odchovankyňa modranskej majoliky, figurálna kera-

mická, inšpirovaná tvorbou národného umelca Ignáca Bizmayera, preukázala svoje nadanie, mimoriadnu zručnosť, invenciu a zároveň si uctila dobré vzťahy a spoluprácu medzi kultúrnymi inštitú-

ciami v Piešťanoch a v Pezinku. Inštalované maľby na skle zaujali organizátorov výstavy aj účastníkov vernisáže, medzi ktorými boli viacerí maliari, keramikári a výtvarníci.

Na slávnostnej vernisáži vo Fontáne v Piešťanoch privítala riaditeľka Mestského kultúrneho strediska Piešťany Marta Jurčová prítomných autorov, predstaviteľov mesta a okresu, pozvaných hostí a zdôraznila dlhodobú dobrú spoluprácu medzi mestami Pezinko a Piešťany. Odovzdala slovo Martinovi Valovi, ktorý sa podieľal spolu s autorkou predstavil jednotlivé skupiny tvorby Márie a Oskara Hanuskovcov a zároveň poprial účastníkom príjemný zážitok z prehliadky. Zdôraznil tiež, že tvorba autorky vychádza z tradičnej slovenskej modranskej keramiky, majoliky, a odovzdal slovo M. Hanuskovej. Autorka, s jej typickým úsmevom, poďakovala Piešťanom za možnosť prezentovať svoje diela a rovnako popriala všetkým príjemný zážitok. Zároveň zodpovedala aj otázky prítomných, ktoré sa týkali jej prezentovanej tvorby.

M. Valo následne odovzdal slovo prítomnému predsedovi klubu sprievodcov mesta Pezinko Petrovi Roncovi, ktorý

už viacero rokov organizuje prezentáciu tvorby autorov z Malokarpatskej vínnej cesty v priestoroch Fontána. P. Ronec v príhovore pozdravil všetkých prítomných, zblahoželal občanom mesta Piešťany, ich predstaviteľom aj návštevníkom, že majú možnosť dlhodobo a pravidelne sledovať okrem tvorby domácich autorov aj tvorbu maliarov, grafikov, fotografov a výtvarníkov z Malokarpatskej vínnej cesty, ktorú spoločne pripravujú v Piešťanoch DK Pezinko a MsKS Piešťany. Ďalej zdôraznil, že M. Hanusková patrí popri Ignácovi Bizmayerovi medzi súčasných najvýznamnejších slovenských figurálnych keramikárov a už aj maliarov, ktorá vystavovala svoje práce vo všetkých regiónoch Slovenska. V krátkosti predstavil život a tvorbu manželov Hanuskovcov, ktorí sú nielen členmi, ale aj zakladateľmi cechu slovenských keramikárov. Zároveň predstavil a odovzdal prítomným mestské noviny Pezincan. Na záver pozval prítomných na návštevu Pezinka

Text a foto: P. Ronec

Výročia osobností Pezinka

❖ **Koncom mesiaca apríl sme si mohli pripomenúť okrúhle výročia narodenia Pezincanov, ktorí sa výrazným spôsobom zapísali do dejín nášho mesta. Boli nimi Karol Pekník a Pavol Žarnovický.**

Karol Pekník (*20. 4. 1900, Pezinko †1. 10. 1944, Pohronský Bukovec)

Dňa 20. apríla uplynulo 120 rokov od narodenia brigádneho generála K. Pekníka. Syn pezinckého kováča Pavla Pekníka a Evy, rod. Ženíšovej zahájil po absolvovaní štúdiá na nižšom gymnáziu v Bratislave vojenské vzdelávanie. Najskôr na vojenskej reálke v Bratislave, neskôr na delostreleckej akadémii vo Viedni, Akadémii Ludovica v Budapešti a na vojenskej akadémii v Hraniciach na Morave. Svoje vzdelávanie završil v roku 1938 na vysokej škole vojnej v Prahe.

Pekník bol dôstojníkom, telovýchovným náčelníkom a učiteľom predvojenskej výchovy v Bratislave. Od roku 1938 pôsobil ako major generálneho štábu v Brne a včivikovej skupiny zboru v B. Bystrici. Po vzniku Slovenského štátu sa major K. Pekník dostal do vysokých štábných funkcií na ministerstve obrany.

Zúčastnil sa na vojenských operáciách v Poľsku a Sovietskom zväze. V roku 1943 bol veliteľom 2. pešej divízie, v rokoch 1943–1944 veliteľom 1. pešej divízie, zároveň bol druhým náčelníkom Hlavného štábu Ministerstva národnej obrany (1939–1944) a pôsobil ako profesor na Vysokej vojenskej škole v Bratislave.

Pred vypuknutím SNP sa Pekník už v hodnosti plukovníka skontaktoval s protifašistickým odbojom. V čase ozbrojeného povstania bol členom štábu povstaleckej armády v Banskej Bystrici, vymenovali ho za veliteľa obrannej oblasti a od 4. septembra 1944 bol náčelníkom operačného oddelenia Veliteľstva 1. československej armády na Slovensku.

Pri ústupe z Donová bol členom skupiny generálov Rudolfa Viesta a Jána Goliana, ktorá sa na začiatku novembra 1944 ubytovala v Pohronskom Bukovci. Do obce vtrhli nemeckí vojaci, ktorí za-

držali ukrývajúcich sa generálov. Neďaleko Svätého Ondreja nad Hronom (dnes časť obce Pohronský Bukovec) príslušníci Einsatzkommando 14 zajali aj Pekníka. Pri pokuse o útek bol 1. novembra zastrelený. Po oslobodení jeho pozostatky exhumovali. Dňa 21. októbra 1945 sa v Pezinku konal slávnostný pohreb. K. Pekník bol in memoriam v roku 1945 vyznamenaný Československou medailou Za chrabrosť pred nepriateľom, Radom SNP 1. triedy, Štefánikovým pamätným odznakom 1. stupňa. V roku 1946 získal in memoriam Československý vojnový kríž 1939 a zároveň bol povýšený do hodnosti brigádneho generála.

Pavol Žarnovický (*24. 4. 1890, Pezinko; †20. 2. 1965, Trnava)

Pavol Žarnovický bol synom pezinckého evanjelického farára, publicistu a národovca Júliusa Žarnovického a Boženy, rod. Holuby. Jeho starým otcom bol slovenský polyhistor Jozef Ľudovít Holuby.

Pavol študoval na lekárskej fakulte univerzity v Budapešti a vo Viedni, kde získal titul MUDr. Začínal ako dermatológ a dermatovenerológ v Bratislave. Od

roku 1928 pôsobil v krajinskej verejnej nemocnici v Trnave ako prvý asistent kliniky pre kožné a pohlavné choroby, ktorej sa stal neskôr aj primárom. Bol známym odborníkom v dermatovenerologickej teórii i praxi, autorom viacerých populárno-náučných a odborných príručiek o pohlavných a iných kožných chorobách a spôsoboch ich liečenia.

Žarnovický je aj autorom kultúrno-

historických prác, v ktorých sa zamerával na priblíženie životných osudov významných predstaviteľov rodiny Holubovcov, spracoval a v roku 1936 knižne vydal aj súpis literárnych prác J. Ľ. Holubyho.

V tomto roku ubehlo 130 rokov od jeho narodenia v Pezinku a v decembri si pripomenieme 55 rokov od jeho úmrtia.

Zdroj: www.teraz.sk

-red-/Mestské múzeum v Pezinku

PLASTOVÉ A HLINÍKOVÉ OKNÁ A DVERE

aluplast

Noves
Hasau GROUP

VY DODÁTE VÝHĽAD, MY OKNO.

DEMISTAV, Pezinko, Holubyho 28
predajňa je presťahovaná na 3. poschodie

0903 710 390, demistav@demistav.sk, www.demistav.sk

Anketa Športovec roka mesta Pezinko 2019 má víťazov

❖ **Mesto Pezinko každoročne oceňuje jednotlivých športovcov a športové kluby za ich prácu a prezentáciu mesta. Na prvých priečkach sa ocitli opäť tí najlepší.**

Široká verejnosť ako i jednotlivé športové kluby mohli v termíne od 10. februára do 1. marca navrhovať úspešných športovcov v rámci kategórií do ankety Športovec roka mesta Pezinko za rok 2019. Na webovej stránke mesta bol k dispozícii online formulár, kde bolo možné nominovať daných športovcov a tímy (páry).

Odborná porota zložená z členov Komisie športu určila celkové poradie v 5 kategóriách. V každej kategórii budú ocenení prví traja najlepší športovci. Široká verejnosť si v hlasovaní na stránke mesta zvolila najobľúbenejších športovcov. Všetkým oceneným srdečne gratulujeme a želáme všetko dobré v ich športovej kariére.

Slávnostné odovzdávanie cien jednotlivým športovcom prebehne na jeseň. O presnom termíne budeme informovať prostredníctvom mestských médií.

Výsledky hlasovania podľa odbornej poroty Komisie športu

1. kategória

Športovec roka – JUNIORI

(jednotlivci)

1. **Jakub Richtárik** (futbal) – 21 hlasov
2. **Stella Kovačičová** (tenis) – 20 hlasov
3. **Daniel Ryška** (karate) – 19 hlasov

2. kategória

Športovec roka – MUŽI/ŽENY

(jednotlivci)

1. **Tereza Sedláková** (basketbal) – 38 hlasov
2. **Patricia Gašparovičová** (futbal) – 31 hlasov a **Branislav Hulák** (futbal) – 31 hlasov

3. kategória

Športovec roka – SENIORI (jednotlivci)

1. **Alena Drahošová** (triatlon) – 47 hlasov

2. **Martin Knapčok** (atletika) – 40 hlasov

3. **Ľubica Toporová** (beh) – 26 hlasov

- a **Olga Whitworth** (pétanque) – 26 hlasov

4. kategória

Športový kolektív – JUNIORI

1. **Plavecký klub Pezinko** (štafeta žiakov) – 40 hlasov
2. **Klub OB Sokol Pezinko** (štafeta žiakov) – 35 hlasov
3. **KST PEZTAN – TC CHARIZMA – pár Marko Kmeťka a Sofia Zubčáková** – 27 hlasov

5. kategória

Športový kolektív – MUŽI/ŽENY

1. **VTC Pezinko – ženy** (volejbal) – 51 hlasov
2. **Karate-kickbox Pezinko** (karate-kickbox) – 31 hlasov
3. **1. SFGK Carpathians Slovakia** (FootGolf) – 25 hlasov a **STK ZŠ Na bielenisku Pezinko** (stolný tenis) – 25 hlasov

Výsledky hlasovania podľa širokej verejnosti – Najobľúbenejší športovec roka 2019

1. kategória

Športovec roka – JUNIORI

1. **Eliška Horinková** (plávanie) – 168 hlasov
2. **Lukáš Baksa** (hokejbal) – 110 hlasov
3. **Veronika Behalová** (plávanie) – 105 hlasov

2. kategória

Športovec roka – MUŽI/ŽENY

1. **Tereza Sedláková** (basketbal) – 164 hlasov
2. **Patricia Gašparovičová** (futbal) – 145 hlasov
3. **Marek Štrba** (pétanque) – 108 hlasov

3. kategória

Športovec roka – SENIORI

1. **Rastislav Blaško** (FootGolf) – 213 hlasov
2. **Alena Drahošová** (triatlon) – 145 hlasov

3. **Olga Whitworth** (pétanque) – 93 hlasov

4. kategória

Športový kolektív – JUNIORI

1. **Plavecký klub Pezinko – štafeta žiakov** (plávanie) – 227 hlasov
2. **Jokerit Juniors Pezinko** (hokejbal) – 127 hlasov
3. **pár Oliver Kasa – Viktória Pollaková** (KST PETAN-TC CHARIZMA) – 110 hlasov

5. kategória

Športový kolektív – MUŽI/ŽENY

1. **SFGK Carpathians Slovakia** (FootGolf) – 204 hlasov
2. **Karate-kickbox Pezinko** – 135 hlasov
3. **VTC Pezinko – ženy** – 123 hlasov

Športovec so zdravotným postihnutím

1. **Barbora Féglová** (lyžovanie, tenis, plávanie) – 384 hlasov
2. **Šimon JAKUŠ** (plávanie) – 368 hlasov

-pv-/red-